

УТВЪРЖДАВАМ,

ДИРЕКТОР НА РДГ ПЛОВДИВ:

гр. София.....2022 г.

ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН
НА
ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА
ОБЩИНА САДОВО
на територията на ТП „ДГС Асеновград”
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

ТОМ I
ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА
ПРИЛОЖЕНИЯ

Управител:

(инж. Пламен Драголов)

гр. София, 2022 година

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД.....	7
ГЛАВА I ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ, ТИПОВЕ МЕСТОРАСТЕНИЯ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ....	7
1. Име и местонахождение на община Садово	7
2. Физико-географска характеристика.....	10
3. Геоложки строеж и петрографски състав.....	11
4. Климатични условия	12
5. Почви.....	12
6. Ерозия.....	13
7. Растителност	13
8. Типове месторастения.....	13
9. Очакван технико-икономически ефект	14
ГЛАВА II ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ.....	16
1. Местоположение	16
2. История.....	16
3. Образование	16
4. Природни ресурси	17
5. Недървесни ползвания	17
6. Други полезни функции на горите.....	17
ГЛАВА III ДОСЕГАШНО СТОПАНИСВАНЕ.....	18
1. Кратък преглед на досегашното стопанисване и устройство	18
2. Сечи	18
3. Възобновяване и залесяване	21
4. Недървесни ползвания	21
5. Строителство на сгради и пътища	21
6. Опазване на гората	21
7. Организация и управление на работната сила	22
ГЛАВА IV ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ.....	23
1. Описание на местоположението на естествените находища на лечебните растения, условия в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите	23
2. Описание на лечебните растения и разпространението им	23
3. Анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебните растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване на ресурсите.	32
ГЛАВА V ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА.....	34
ОБЩИНА САДОВО	34
1. Обща площ на общинската горска територия и разпределението ѝ по групи гори, според основните им функции.	34
2. Категоризация на горската територия в община Садово	38
3. Таксационна характеристика на насажденията	39
4. Видове гори.....	39
5. Турнуси на сеч в горите на община Садово.....	43
ГЛАВА VI ОСНОВНИ НАСОКИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ	45
ГЛАВА VII ПЛАНИРАНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ МЕРОПРИЯТИЯ.....	46
1. Насоки на стопанисване.....	46
2. Общ размер на годишното ползване по насоки и видове сечи	50
3. Добиви и сортименти от лесосечния фонд.....	50
4. Възобновяване и залесяване	52
5. Недървесни ползвания от горите	53
6. Техничко-укрепителни мероприятия.....	54
7. Сградно и пътно строителство	54
8. Противопожарно устройство.....	54
9. Стойност на планираните лесокултурни и технически мероприятия.....	58
ГЛАВА VIII ОЧАКВАНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПЛАНИРАНИТЕ ГОРСКОСТОПАНСКИ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ И ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ	59
1. Защитена зона BG0000194 „Река Чая”	59
2. Защитена зона BG0000437 „Река Черкезица”	60
3. Защитена зона BG0000578 „Река Марица”	60
4. Защитена зона BG0002081 „Марица-Първомай”	60
5. Горски територии, обявени по реда на Закона за защитените територии	60

УВОД

Предмет на настоящата записка е изработването на Горскостопански план на горските територии, собственост на община Садово в обхвата на ТП „ДГС Асеновград”.

Горскостопанският план е разработен съгласно изискванията на „Наредба №18 от 7 октомври 2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии”, Закона за горите (обн. ДВ бр.19 от 8 март 2011 год.) и утвърденото от Регионална дирекция по горите гр. Пловдив Задание за проектиране.

Горскостопанският план е разработен въз основа на горскостопанските карти, кадастралните карти и картите на възстановената собственост на землищата в обхвата на община Садово.

В настоящият горскостопански план са разработени подробно вида и обема на лесовъдските мероприятия и свързаните с тях стопански дейности за период от десет години, от 01.01.2022 год. до 31.12.2031 год.

В горскостопанския план са разгледани природните и икономически условия в района, досегашното състояние и стопанисване, като са дадени и основните насоки за организация. Въз основа на данните от извършената таксация и дървопроизводителните възможности на месторастенията, са проектирани мероприятия, целящи увеличаване на производителността на насажденията и възпроизводството им, както и многофункционалното използване на горските ресурси. По този начин са дадени насоките за по-нататъшното стопанисване общо за горите и за всяко насаждение поотделно. Целта е да се достигне максимален качествен и количествен ефект от стопанската дейност, както от гледна точка на дървопроизводството, така и от ползването на защитните и рекреационни функции на горите.

ГЛАВА I

Природни условия, типове месторастения и икономически ефект

1. Име и местонахождение на община Садово

Горските територии, собственост на общината попадат в границите на община Садово, която обхваща землищата на селата: Ахматово, Богданица, Катунца, Милево, Моминско, Поповица, Селци и Чешнегирово.

В горско-административно отношение община Садово попада в обхвата на Регионална дирекция по горите гр. Пловдив.

Горските територии, собственост на община Садово попадат в следните землища, имоти и подотдели:

Таблица № 1

Имоти и подотдели, собственост на община Садово

Имот	Акт за ОС	площ имот (ха)	землище	отдел/подотдел	Прес.площ (ха)
00847.12.49	69/21.06.2021г.	4.1211	с.Ахматово	403:2	0.145
			с.Ахматово	403:3	1.205
			с.Ахматово	403:a	2.142
			с.Ахматово	403:б	0.629
00847.12.51	70/21.06.2021г.	0.5337	с.Ахматово	403:6	0.182
			с.Ахматово	403:в	0.352
00847.12.52	71/21.06.2021г.	12.5151	с.Ахматово	403:7	0.561
			с.Ахматово	403:8	0.083
			с.Ахматово	403:9	0.402
			с.Ахматово	403:г	11.468
00847.14.19	72/21.06.2021г.	0.5035	с.Ахматово	404:л	0.503
00847.14.20	73/21.06.2021г.	1.2257	с.Ахматово	404:м	1.225
00847.14.21	74/21.06.2021г.	2.3320	с.Ахматово	403:10	0.16
			с.Ахматово	403:г	2.172
00847.16.6	76/21.06.2021г.	14.2011	с.Ахматово	403:1	0.103
			с.Ахматово	403:5	0.235
			с.Ахматово	403:a	13.404
			с.Ахматово	403:з	0.457
00847.18.38	77/21.06.2021г.	5.6616	с.Ахматово	403:з	5.661

Имот	Акт за ОС	площ имот (ха)	землище	отдел/подотдел	Прес.площ (ха)
00847.18.39	75/21.06.2021г.	2.4592	с.Ахматово	403:4	0.094
			с.Ахматово	403:и	2.365
00847.30.6	119/07.10.2021 г.	0.5498	с.Ахматово	402:м	0.55
00847.31.13	83/01.07.2021 г.	0.9483	с.Ахматово	402:м	0.093
			с.Ахматово	402:с	0.855
00847.42.19	79/01.07.2021г.	12.1008	с.Ахматово	403:11	0.13
			с.Ахматово	403:12	0.256
			с.Ахматово	403:м	11.532
			с.Ахматово	403:о	0.181
00847.42.21	68/21.06.2021г.	2.0266	с.Ахматово	403:м	2.026
00847.42.22	80/01.07.2021г.	4.9947	с.Ахматово	403:12	0.132
			с.Ахматово	403:м	4.862
00847.75.41	78/01.07.2021г.	3.8853	с.Ахматово	402:р	3.885
00847.75.42	81/01.07.2021г.	0.2159	с.Ахматово	402:а	0.216
00847.76.17	82/01.07.2021г.	10.2723	с.Ахматово	402:а	10.271
00847.77.51	85/01.07.2021г.	0.1930	с.Ахматово	402:а	0.193
00847.77.52	84/01.07.2021г.	0.0756	с.Ахматово	402:а	0.076
00847.80.1	118/07.10.2021 г.	0.2112	с.Ахматово	403:и	0.211
04594.24.26	16/05.10.2021г.	0.262	с.Богданица	408:а	0.262
04594.24.27	11/05.10.2021г.	0.4596	с.Богданица	408:г	0.46
			с.Богданица	408:7	0.102
04594.25.14	87/02.07.2021г.	2.1500	с.Богданица	408:м	2.047
			с.Богданица	408:н	0.649
04594.25.16	94/02.07.2021г.	0.649	с.Богданица	408:н	0.649
04594.25.18	88/02.07.2021г.	3.0146	с.Богданица	408:о	3.014
04594.29.16	95/02.07.2021г.	0.2851	с.Богданица	408:п	0.285
04594.29.17	86/01.07.2021г.	0.2124	с.Богданица	408:р	0.212
04594.30.33	124/07.10.2021г.	1.3895	с.Богданица	408:16	1.389
04594.47.21	23/06.10.2021г.	1.9926	с.Богданица	410:п	1.992
04594.47.6	18/05.10.2021г.	1.8139	с.Богданица	410:к	1.814
04594.49.52	12/05.10.2021г.	2.2494	с.Богданица	410:н	2.249
			с.Богданица	410:9	0.114
04594.49.53	24/06.10.2021г.	1.2715	с.Богданица	410:о	1.158
04594.51.12	25/06.10.2021г.	0.5382	с.Богданица	410:р	0.538
			с.Богданица	410:10	0.115
04594.51.13	26/06.10.2021г.	0.4786	с.Богданица	410:т	0.364
			с.Богданица	410:ф	1.976
04594.51.15	17/05.10.2021г.	1.9765	с.Богданица	410:ф	1.976
04594.51.7	13/05.10.2021г.	0.6955	с.Богданица	410:у	0.695
04594.52.34	22/06.10.2021г.	0.9403	с.Богданица	410:ф	0.94
			с.Богданица	408:2	0.409
04594.91.1	21/06.10.2021г.	7.6013	с.Богданица	408:г	1.925
			с.Богданица	408:д	0.167
			с.Богданица	408:е	5.1
04594.91.20	20/05.10.2021г.	1.6188	с.Богданица	408:е	1.619
04594.91.26	19/05.10.2021г.	0.7708	с.Богданица	408:1	0.254
			с.Богданица	408:6	0.516
04594.91.27	89/02.07.2021г.	1.7664	с.Богданица	408:м	1.766
04594.91.3	90/02.07.2021г.	3.0729	с.Богданица	408:8	0.125
			с.Богданица	408:м	2.948
04594.91.31	14/05.10.2021г.	0.7851	с.Богданица	408:е	0.785

Имот	Акт за ОС	площ имот (ха)	землище	отдел/подотдел	Прес.площ (ха)
04594.92.111	91/02.07.2021г.	2.0567	с.Богданица	410:11	0.908
			с.Богданица	410:ч	1.149
04594.92.143	92/02.07.2021г.	0.9012	с.Богданица	410:я	0.901
04594.92.157	93/02.07.2021г.	0.7953	с.Богданица	410:11	0.108
			с.Богданица	410:ш	0.687
04594.92.98	15/05.10.2021г.	0.22	с.Богданица	410:13	0.22
36676.16.199	120/07.10.2021 г.	0.6601	с.Катуница	412:8	0.66
36676.16.202	121/07.10.2021 г.	0.8077	с.Катуница	412:о	0.808
36676.213.390	32/11.10.2021 г.	0.3934	с.Катуница	412:10	0.147
			с.Катуница	412:с	0.247
48152.12.50	110/21.07.2021 г.	2.8118	с.Милево	405:1	2.811
48152.42.74	113/21.07.2021 г.	0.6943	с.Милево	404:5	0.174
			с.Милево	404:6	0.126
			с.Милево	404:р	0.201
			с.Милево	404:т	0.193
48152.40.158	112/21.07.2021 г.	11.8449	с.Милево	404:13	0.425
			с.Милево	404:ц	11.418
48152.42.85	109/21.07.2021 г.	4.3569	с.Милево	404:11	0.022
			с.Милево	404:12	1.147
			с.Милево	404:х	3.187
48152.42.88	115/21.07.2021 г.	1.5641	с.Милево	404:11	1.564
48152.42.90	114/21.07.2021 г.	0.9253	с.Милево	404:11	0.925
48152.11.61	108/21.07.2021 г.	0.1523	с.Милево	405:5	0.152
48152.12.17	116/22.07.2021 г.	0.7603	с.Милево	405:2	0.76
			с.Милево	405:4	0.416
48152.15.20	125/07.10.2021 г.	2.7397	с.Милево	405:и	2.323
			с.Милево	405:6	0.265
48152.5.118	111/21.07.2021 г.	0.2648	с.Милево	405:6	0.265
48965.15.5	31/07.10.2021 г.	0.5618	с.Моминско	414:л	0.562
48965.15.8	30/06.10.2021 г.	0.5047	с.Моминско	414:л	0.505
57621.41.52	105/20.07.2021 г.	5.6639	с.Поповица	406:с	5.663
57621.30.12	101/20.07.2021 г.	6.2427	с.Поповица	404:г	6.242
57621.30.13	100/20.07.2021 г.	3.6479	с.Поповица	404:г	3.647
57621.30.17	99/20.07.2021 г.	0.1797	с.Поповица	404:г	0.18
57621.30.20	117/07.10.2021 г.	2.4051	с.Поповица	404:г	2.405
57621.30.29	102/20.07.2021 г.	1.0461	с.Поповица	404:г	1.046
57621.33.11	127/11.10.2021 г.	0.2169	с.Поповица	404:я	0.217
57621.33.14	96/20.07.2021 г.	0.6324	с.Поповица	404:а	0.632
57621.33.9	97/20.07.2021 г.	1.1243	с.Поповица	404:г	1.124
57621.34.39	106/21.07.2021 г.	0.4150	с.Поповица	404:ж	0.415
			с.Поповица	404:2	0.621
57621.34.43	128/11.10.2021 г.	9.9742	с.Поповица	404:ж	7.865
			с.Поповица	404:з	1.487
57621.34.49	103/20.07.2021 г.	18.9871	с.Поповица	404:4	0.189
			с.Поповица	404:ж	14.755
			с.Поповица	404:з	4.04

Имот	Акт за ОС	площ имот (ха)	земище	отдел/подотдел	Прес.площ (ха)
57621.34.53	98/20.07.2021 г.	0.1152	с.Поповица	404:ч	0.115
57621.41.1	126/11.10.2021 г.	2.7543	с.Поповица	406:б	0.296
			с.Поповица	406:о	0.873
			с.Поповица	406:п	0.797
			с.Поповица	406:р	0.788
			с.Поповица	406:20	0.138
57621.41.50	104/20.07.2021 г.	0.1382	с.Поповица	406:20	0.138
57621.42.7	107/21.07.2021 г.	5.5579	с.Поповица	404:ж	5.557
66127.10.39	5/04.10.2021 г.	1.5728	с.Селци	407:н	1.573
66127.12.21	1/04.10.2021 г.	0.2378	с.Селци	407:л	0.238
66127.29.103	3/04.10.2021 г.	0.1928	с.Селци	408:к	0.193
66127.30.57	4/04.10.2021 г.	0.1524	с.Селци	408:и	0.152
66127.35.70	2/04.10.2021 г.	0.7355	с.Селци	404:г1	0.735
66127.7.25	122/07.10.2021 г.	0.9413	с.Селци	407:з	0.941
66127.9.33	123/07.10.2021 г.	0.2447	с.Селци	407:к	0.245
81342.178.204	8/04.10.2021 г.	1.6978	с.Чешнегирово	410:2	0.097
			с.Чешнегирово	410:в	1.601
81342.163.207	7/04.10.2021 г.	1.5754	с.Чешнегирово	410:г	1.575
81342.159.209	9/04.10.2021 г.	3.2828	с.Чешнегирово	410:4	0.453
			с.Чешнегирово	410:5	0.557
			с.Чешнегирово	410:6	0.324
			с.Чешнегирово	410:д	0.623
			с.Чешнегирово	410:е	1.326
			с.Чешнегирово	410:7	0.389
			с.Чешнегирово	410:е	12.078
81342.157.211	6/04.10.2021 г.	12.4678	с.Чешнегирово	410:е	12.078
81342.101.250	10/04.10.2021 г.	6.3349	с.Чешнегирово	409:в	6.334
81342.101.253	27/06.10.2021 г.	3.3341	с.Чешнегирово	409:1	0.836
			с.Чешнегирово	409:б	0.196
			с.Чешнегирово	409:в	2.303
81342.101.373	29/06.10.2021 г.	2.6348	с.Чешнегирово	409:3	0.201
			с.Чешнегирово	409:в	0.976
			с.Чешнегирово	409:г	1.458
81342.101.374	28/06.10.2021 г.	23.1704	с.Чешнегирово	409:1	0.348
			с.Чешнегирово	409:2	0.195
			с.Чешнегирово	409:4	0.996
			с.Чешнегирово	409:5	0.881
			с.Чешнегирово	409:6	0.139
			с.Чешнегирово	409:в	13.271
			с.Чешнегирово	409:г	7.339

обща площ 265.7120

265.682

По данни от инвентаризацията на горските територии, площта на горските територии, собственост на община Садово, сумарно по подотдели е 266.1 ха. Разликата от 0.4 ха между площта на имотите и тази по подотдели произтича от това, че подотделите се закръгляват до един декар.

2. Физико-географска характеристика

2.1. Географско положение

Община Садово се намира в Тракийска горскорастителна област, подобласт Горна Тракия. Общата площ на общината е 266.1 ха, от която 242.9 ха е дървопроизводителна площ и 23.2 ха е недървопроизводителна площ.

2.2. Релеф

Територията на община Садово се характеризира с равнинен и слабо хълмист в югоизточната част релеф. Територията попада в източната част на Пазарджишко-Пловдивското поле на Горнотракийската низина и крайните северозападни части на Хасковската хълмиста област.

Най-високата точка от община Садово е на 250 м н.в., а най-ниските му части на 150 м н.в. Според особеностите на релефа, дървопроизводителната площ на община Садово се разпределя по средна надморска височина, наклон и изложение, както е показано в Таблици № 2, 3 и 4.

Таблица № 2
Разпределение на дървопроизводителната площ по средни надморски височини

Средна надм. вис.	Площ, ха	%
151- 200	3.8	1.6
201- 250	239.1	98.4
Общо	242.9	100.0

От таблицата се вижда, че преобладават терените с надморска височина от 201 до 250 м (98.4%) от дървопроизводителната площ на община Садово.

На територията на общината преобладават полегатите терени, 92.1% от дървопроизводителната площ. Разпределението по наклони е видно от таблица № 3.

Таблица № 3
Разпределение на дървопроизводителната площ по наклон на терена в градуси

Степени на наклон	Равно до 4°	Полегато 5°-10°	Наклонено 11°-20°	Стръмно 21°-30°	Мн. Стръмно над 30°	общо
хектари	17.6	223.8	1.5	0.0	0.0	242.9
проценти	7.3	92.1	0.6	0.0	0.0	100.0

В таблица №4 е показано разпределението на дървопроизводителната площ по изложение на терена.

Таблица № 4
Разпределение на дървопроизводителната площно изложение на терена

Изложения	Сенчести СЗ, С, СИ, И	Припечни ЮИ, Ю, ЮЗ, З	общо
хектари	162.7	80.2	242.9
проценти	67.0	33.0	100.0

Сенчестите месторастения са значително по-разпространени от припечните, като най-голям е дялът на северните (40.8%).

Посочените по-горе особености на релефа дават своето отражение върху разпределението на светлината, топлината, влагата и богатството на почвите, а оттам за формирането на различните типове горски месторастения. Промените в релефа водят до промени във водния и хранителен режим на почвите и свързаните с това състав и продуктивност на дървесната растителност.

В заключение - релефът е важен косвен фактор обуславящ формирането на различни типове горски месторастения.

3. Геоложки строеж и петрографски състав

Според тектонското райониране на България – проф. Е Бончев, районът на Горските територии, собственост на община Садово, попада в тектонска област Средногорие – поречието на река Марица.

Средногорската нагъната област се е образувала след горната креда, като преди това е имало общо потъване на оформилото се понижение в началото на посочената епоха. През плиоцена са станали големи разломвания на сушата и са се образували много котловини, изпълнени с плиоценски води.

Основните скали в района са: глина, пясък и чакъл.

4. Климатични условия

Климатичните условия са решаващ фактор за развитието на горскодървесната растителност и формирането на отделни типове месторастения.

За разработване на климатичните условия и данните за тях е използвана следната литература: „Климатът в България” – 1991 година и класификационната схема на Събев и Станев “Климатични райони на България и техният климат” – 1989 г.

Община Садово попада в Европейско-континентална климатична област, в преходно-континентална климатична подобласт. Съобразно надморската височина тази територия попада в климатичния район на Източна Средна България (поречието на река Марица и равнинните ниски части) с най-близка метеорологична станция в гр. Садово.

Най-ниската средна месечна температура е през месец януари - +0.8°C, а най-високата е през месец юли – 23.6°C. Това характеризира района със сравнително топла зима и горещо лято.

Средното разпределение на валежите има пролетно-летен максимум и зимен минимум. Средната годишна сума на валежите е около 530 литри на кв.м. Средната дебелина на снежната покривка през месен януари е 10 см. Климатът в района е преходно-континентален.

5. Почви

Установените почвени формирования на територията на община Садово са обусловени предимно от показателите на релефа и релефните форми, растителността и характера на почвообразуващите основни скали. Срещат се следните основни типове почва: алувиална - /наситена/, алувиална - /ненаситена/ и канелена горска - /обикновена/.

Площното и генетичното разпределение на почвените типове е дадено в Таблица № 5.

Процентното разпределение на почвените типове е дадено в Диаграма № 1.

Таблица № 5

Разпределение на дървопроизводителната площ по почвени типове и дълбочина на почвата

Почвени типове	тв.плитка	плитка	ср.дълб.	дълбока	мн.дъл.	общо
	х	е	к	т	а	
Алувиална /ненаситена/	-	-	-	0.4	-	0.4
Алувиална /наситена/	-	-	-	14.5	-	14.5
Канел. горска /обикн./	-	-	1.5	226.5	-	228.0
всичко	-	-	1.5	241.4	-	242.9
проценти	-	-	0.6	99.4	-	100.0

Диаграма № 1

Най-разпространена на територията на община Садово е канелена горска /обикновена/ почва, заемаща 93.9% от дървопроизводителната площ. Алувиална /наситена/ почва 6.0% и Алувиална /ненаситена/ почва заемаща едва 0.2%, от дървопроизводителната площ.

Лесорастителните свойства на почвите са основен критерий за сравнителна оценка на качествата им, за тяхното бонитиране. Отделните бонитетни групи обхващат почви с различна мощност, запаси на хранителни вещества и капацитет на активна влага. Мощността на почвите се определя от възможността на всяка почва да осигури ниски, средни и високи лесорастителни свойства на почвата и в малка, средна и висока степен хранителни вещества и влага на горските насаждения, да спомага формирането на ниско, средно и високопродуктивни горски насаждения. Запасите от хранителни вещества определят по-доброто или по-лошо изхранване на дървесните видове. Капацитетът на активна влага на почвите дава най-обща представа за по-доброто или по-лошо осигуряване на дървесните видове с влага по време на вегетационния период.

Алувиални почви

Тези почви заемат 6.2% от дървопроизводителната площ на община Садово и практически са без особено значение за характеризирани на лесорастителните качества на почвения състав.

Канелени горски /обикновени/ почви

Канелените почви (93.9%) са се формирали под въздействието предимно на дъбова растителност. Хумусният хоризонт при тях варира от 25 до 65 см. Уплътненият хоризонт достига до 150 см дълбочина. Съдържанието на хумус в А хоризонт не е високо и варира около 1,2-2,0%. Канелените почви макар и относително бедни на хумус, азот и фосфор, могат да задоволяват изискванията на дървесните видове характерни за тях. Лесорастителните им свойства формират най-често средно богати месторастения и рядко бедни такива.

6. Ерозия

На територията на община Садово по време на теренните проучвания няма констатирани терени с развити ерозионни процеси.

7. Растителност

Съгласно горскорастителното райониране на България, територията на община Садово попада в „Тракийска горскорастителна област”, подобласт Горна Тракия със следните подпояси:

T-I-1 – Подпояс на крайречните и лонгозни гори /0-700 мн.в./

T-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори /0-500 м н.в./

Естествените дървесни видове разпространени на територията на община Садово са: космат дъб, летен дъб, зимен дъб, блягун, акация, бяла върба, бяла топола, и214. Срещат се също черна елша, орех келяв габър, и др.

Формират се основно издънкови насаждения от космат дъб с участието на блягун и летен дъб. В състава на растителните формации участват и следните храстови, полухрастови и тревни видове: шипка, малина, къпина, глог, драка, смрадлика, коприва и др.

8. Типове месторастения

Горските типове месторастения са определени на базата на относителната еднородност на климатичните, релефни и хидроложки условия. Те обхващат горски площи с относително еднакъв лесорастителен ефект. При еднакви други условия, типовете месторастения се определят на базата на подтиповото разнообразие на генетичния тип почва, а в отделни случаи и на базата на самия тип почва. В община Садово са определени и картирани 5 типа месторастения. Разпределението на дървопроизводителната и залесената площ, и общия дървесен запас по типове месторастения е дадено в Таблицы № 6.

Таблица № 6

Разпределение на дървопроизводителната и залесената площ и общия дървесен запас по типове месторастения

Тип месторастение		Дървопроизв. площ	Залесена площ		запас на осн. н.			
Означение	Код		ха	%	куб. м	%		
T-I-1	D-2	52	14.5	6.0	7.5	3.2	360	2.9
T-I-1	C-2	53	0.4	0.2	0.4	0.2	15	0.1
T-I-2	CD-2, 3	55	1.1	0.4	1.1	0.5	70	0.6
T-I-2	C-1	59	1.5	0.6	1.5	0.6	75	0.6
T-I-2	D-1	147	225.4	92.8	225.4	95.5	11705	95.8
всичко			242.9	100.0	235.9	100.0	12225	100.0

8.1. Кратка характеристика на типовете месторастения

8.1.1. Подпояс на крайречните и лонгозни гори (Т-I-1) /0-700 м н.в./

D₂(52) - свежо на алувиална - /ненаситена/ почва

Заема едва 14.5 ха от дървопроизводителната площ. Разположено е по крайречни терени с дълбочина на подпочвените води 1-2 метра. Почвата е алувиална-ненаситена, дълбока и свежа. Месторастенето се характеризира като богато.

Насажденията на това месторастене са предимно издънкови и семенни с участието на акация, бяла топола, полски бряст, благун и други.

Бъдещата стопанска дейност следва да бъде насочена към формирането на продуктивни насаждения.

C₂(53) - свежо на алувиално - /ненаситена/ почва

Това месторастене заема най-малка площ 0.4 ха от дървопроизводителната площ. Разположено е по крайречни терени с дълбочина на подпочвените води 2-3 метра. Почвата е алувиална-ненаситена, дълбока и свежа. Месторастенето се характеризира като средно богато.

Насажденията на това месторастене са две издънкови насаждения от акация и пбрс. Бъдещата стопанска дейност следва да бъде насочена към формирането на продуктивни насаждения за типа месторастене.

8.1.2. Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори - (Т-I-2) /0-500 м н.в./

CD_{2,3}(55) - свежо до влажно на обикновена канелена горска почва

Заема 1.1 ха или 0.4% от дървопроизводителната площ. Месторастенето е средно богато до богато, свежо до влажно. Почвата е обикновена канелена горска, дълбока до средно дълбока, слабо каменлива.

Дървесната растителност е представена от едно издънково насаждение от акация.

Бъдещата стопанска дейност трябва да бъде насочена към постигане на оптималния състав на насажденията и повишаване на продуктивността им. Целта ще бъде формиране на високопродуктивни смесени насаждения от типични за района видове.

C₁(59) – средно богато, сухо на обикновена канелена горска почва

Заема 1.5 ха или 0.6% от дървопроизводителната площ. Месторастенето е средно богато, сухо. Почвата е обикновена канелена горска, средно дълбока, средно каменлива.

Естествената дървесна растителност са издънкови насаждения от космат дъб, с участието на орех и единично зимен дъб.

Целта на бъдещето стопанисване ще бъде съхраняване на естествената за месторастенето растителност.

D₁(147) – богато, сухо на обикновена канелена горска почва

Най-разпространеното за района на община Садово месторастене. Заема 225.4 ха или 92.8% от дървопроизводителната му площ. Месторастенето е богато, сухо върху обикновена канелена горска почва. Тя е дълбока, слабо каменлива.

Естествената растителност са чисти и смесени издънкови насаждения от космат дъб, с участие на благун и летен дъб. Единично срещащите видове са акация и келяв габър.

Бъдещата стопанска дейност трябва да бъде насочена към постигане на оптималния състав и повишаване тяхната продуктивност. Целта на стопанисването ще бъде формиране на продуктивни смесени насаждения от типични за района видове.

9. Очакван технико-икономически ефект

Съставянето на горскостопански план на типологична основа позволява да се определи оптимален бъдещ състав за всяко насаждение, култура или гола дървопроизводителна площ. Този оптимален бъдещ състав отговаря на екологичните фактори на месторастенето и предполага значително по-висока продуктивност.

Чрез целевия състав или бъдещото разпределение на площите по дървесни видове и бонитети, се цели да се постигне увеличение на дървесния прираст и съответно на дървесния запас. Съпоставката на сегашния и бъдещ оптимален запас дава представа за ефекта от предвидените мероприятия. Тъй като на практика сравнението на дървесните запаси е невъзможно, се приема за целесъобразно да се използват условни единици – условен общ среден зрелостен прираст.

За тази цел всички сегашни дървесни видове са приведени към 100-годишна възраст (с изключение на топола, върба и акация) и нормална пълнота 1.0.

По опитни таблици е изчислен условният общ среден зрелостен прираст на сегашните дървостои. От предвижданията за оптималните бъдещи състави на отделните типове месторастения, са направени същите изчисления и е установен общ среден зрелостен прираст, отделно за залесената площ и общо за дървопроизводителната площ на община Садово.

Резултатите от тези изчисления и сравнението на размера на условния общ среден зрелостен прираст при сегашния и оптималния бъдещ състав е дадено в Таблица № 7.

Таблица № 7
Сравнение на общата площ по дървесни видове в сегашния и бъдещия състав

Дървесен вид	СЕГАШЕН СЪСТАВ		Б Ъ Д Е Щ		С Ъ С Т А В	
	залесена ха	площ %	залесена ха	площ %	дървопр. ха	площ %
Летен дъб	12.7	5.4	12.7	5.4	12.7	5.2
Благун	5.1	2.2	5.1	2.2	5.1	2.1
Орех	0.3	0.1	0.3	0.1	0.3	0.1
Акация	5.0	2.1	5.0	2.1	5.0	2.1
Космат дъб	206.4	87.5	206.4	87.5	206.4	85.0
Полски бряст	1.9	0.8	1.9	0.8	1.9	0.8
Бяла върба	0.6	0.3	0.6	0.3	0.6	0.2
Черница	1.2	0.5	1.2	0.5	1.2	0.5
тп I-214	1.2	0.5	1.2	0.5	8.2	3.4
Бяла топола	1.5	0.6	1.5	0.6	1.5	0.6
всичко	235.9	100.0	235.9	100.0	242.9	100.0

Слабите промени в състава на гората ще допринесат за неговото оптимизиране, за по-пълното и рационално използване на дървопроизводителните възможности на месторастенията, в резултат на което ще се увеличи производството на дървесина – една от главните задачи на горскостопанската дейност.

Глава II

Икономически условия

Роля и значение на горските територии за икономиката на община Садово

Горските територии на община Садово като основен компонент на околната среда от една страна и от друга, като източник на дървесина и други полезности, имат своето изключително голямо значение, както за община Садово, така и за областта. Те поддържат биологичното полезно равновесие в района, подобряват климата, регулират водния режим, защитават селскостопанските площи, пътищата и селищата от ерозионни процеси. Горските екосистеми създават благоприятни условия за дивеча, служат като обект за туризъм, отдых, почивка и украса на околната жизнена среда.

Горите в района имат голямо значение за местното население, изразяващо се главно в снабдяването му с дърва за огрев и предоставянето на площи за паша на добитък.

Дърводобивът, лесокултурната дейност, добивът на сено, гъби, горски плодове дават възможност за допълнителни доходи на част от местното население.

1. Местоположение

Като част от Южен централен район община Садово попада в югоизточната част на Пловдивска област. Заема площ от 192,9 кв.км, които представляват 3 % от територията на областта и 0,17 % от територията на страната. Землището ѝ граничи на изток с територията на община Първомай, на север с общините Марица, Раковски и Братя Даскалови, на запад с общините Пловдив и Родопи, а на юг с община Асеновград.

Център на общината е гр.Садово обединяващ икономическите, административните и културно - просветни функции и 11 села – Ахматово, Богданица, Болярци, Караджово, Катунца, Кочево, Милево, Моминско, Поповица, Селци и Чешнегирово. Населението на Общината възлиза на 15 604 жители. Градът е в близост до р. Марица, на 18 км източно от гр.Пловдив. Природните ресурси и географското положение са едни от важните фактори, оказващи влияние върху развитието на общината. Положителна роля има благоприятното геостратегическо положение по отношение на основните потоци от стоки и пътища.

Съгласно данни на НСИ общата територия на Община Садово е в размер на 192 859 дка, от които земеделската земя е 159 120 дка, в т.ч. обработваема 140 264 дка и поливна 64 097 дка, а горската възлиза на 5 683 дка. Експлоатацията на останалата територия е свързана с транспорта и инфраструктурата, водни течения и водни площи, населени места и т.н.

2. История

Най-старото му име е Кючук Стамбол (според местно устно предание). До 1881 г. е Чешнегир махала. Садово възниква в периода 1365 – 1390 г., като градчето е било образувано от турски заселници, преселени в Тракия, още по времето на султаните-завоеватели на България – Мурад I (1362 – 1389) и Баязид I Йълдъръм (1389 – 1402). Първоначално е било свършено турско и мюсюлманско селище, населено само от турци-мюсюлмани. Най-ранното сведение за съществуването му се съдържа в подробния регистър на акънджиите от 1472 г., където е споменато под името село „Чешнегир“ от нахията „Филибе“ (Пловдив), като всички негови жители, описани в този най-ранен известен дотогава османски данъчен регистър на Пловдивско са само турци-мюсюлмани.

Садово е селище със стародавна история. На 2 км югозападно от Садово има останки от праисторическо селище. Не са малко и тракийските селищни могили. В селищната система на общината е открит един от най-красивите седящи глинени идоли в българска национална съкровищница, сега съхраняван във Виенския исторически музей. Характерни за региона са уникалните находища на местна сива тракийска керамика. Богато е историческото наследство от римско време.

Преди Руско-турската освободителна война от 1878 година село Садово има около 3 хил. дка обработваема земя. Отглеждал се главно ориз. Населението се прехранвало със скотовъдство – овце, крави, биволици, свине, коне.

3. Образование

Образователната система в община Садово, подобно на образователната система в България, включва детски градини, училища и обслужващи звена.

В периода 2010–2013 г. броят на детските градини в община Садово се е увеличил от 9 на 10 на брой и броят на децата се е увеличил на 512. Педагогическият персонал работещ в тях е 50 детски учители. Предучилищното образование в общината се осъществява в детските градини.

Възрастта на децата, обхванати в детските градини е от 3 до 6 години. В община Садово общообразователните училища са седем на брой и една професионална гимназия - ССГ гр.Содово, но няма висши учебни заведения. Средните училища са три категории: общински, държавни и частни. През 2012/2013г. тези училища завършват 1 426 ученици, което е със 4,3% повече от 2010/2011г. Макар и покриващи икономическия профил на района, много е трудно да се направи оценка за професионалната реализация на тези специалности, поради отсъствие на система за обратна връзка и съществуването на „сива” икономика.

4. Природни ресурси

Горите в района на общината имат важно и многопосочно значение и не се ограничават само с дърводобива на строителна и технологична суровина. Голяма част от тях се използва от местното население като дърва за огрев през зимния сезон. Освен това те са източник за задоволяване на битовите потребности на местното население чрез техните ловностопански, водоохранни, противоерозионни и здравно-украсни функции.

Добри условия има и за развитието на ловното стопанство. Големите и малките комплекси гора изпъстрени с поляни, наличието на горскоплодни дървета, създават подходящи условия за изхранването и укриване на дивеча, обект за ловуване, с което могат да задоволяват нуждите на ловния туризъм.

Не по-малко важни от стопанското им значение са другите полезни функции на горите - районът е екологично чист и с благоприятен климат. В горските комплекси и около се създават прекрасни условия за отдих и туризъм сред природата.

5. Недървесни ползвания

Освен основното ползване в района на общината са развити и някои недървесни ползвания от горите. Изготвен е проект за пашата, който регламентира площта и територията, в която се забранява пашата на едър и дребен добитък. От територията на горското стопанство може се добива листников фураж и сено, както и липов цвят и билки и гъби.

6. Други полезни функции на горите

На територията на община Садово има обособени природни забележителности както следва:
-Природна забележителност - „Фосилни находки”.

На територията на общината има обособени четири Защитени зони по Натура 2000.

Защитените зони по директивата за хабитатите както следва:

- Защитена зона „Река Марица” – BG0000578;
- Защитена зона „Река Чая” – BG0000194;
- Защитена зона „Река Черкезица” – BG0000437.

Защитените зони по директивата за птиците както следва:

- Защитена зона „Марица Първомай” – BG0002081.

Горите в района на община Садово имат и големи социално-хигиенни, защитно-водноохранни, противоерозионни и здравно-украсни функции, а също така и предпазват прилежащите им земи от развитие на ерозионни процеси.

ГЛАВА III Досегашно стопанисване

1. Кратък преглед на досегашното стопанисване и устройство

От национализацията през 1949 година до 2000 година, от както с различни решения на П.К. гр. Садово е възстановено правото на собственост на Община Садово, имотите са стопанисвани като част от Държавния горски фонд.

След възстановяване на собствеността на имотите горскостопански мероприятия не са провеждани до 2013 година.

Със Заповед № 281 /25.06.2014 г./, и на основание чл.13, ал.8, т.2 от Закона за горите във връзка с чл. 134 от Наредба № 6/05.02.2004 г., за устройство на горите и на ловно-стопанските райони на Република България (обн. ДВ.Бр. 27/2004 г.) и доклад Вх. № 3258 /18.06.2014 г. за представяне на протокол от комисия по Заповед № 268 / 13.06.2014 г. на РДГ-Пловдив, бил Утвърден първият горскостопански план на горските територии, собственост на Община Садово, Област Пловдив.

При последното устройство от 2013 г. общата площ на общинските горски територии достига 289.3 ха, от които 276.9 ха е залесена и 12.4 ха е незалесена площ.

Таблица № 8
Разпределение на площта по вид на земите и горите:

Залесена	276.9 ха	95.7%
Незалесена дървопроизводителна	3.1 ха	1.1%
Недървопроизводителна	9.3 ха	3.2%
Общо	289.3 ха	100%

Според функционалната ѝ принадлежност, площта се е разпределяла, като следва:

Таблица № 9
Разпределение на площта по функционална принадлежност:

Функционална принадлежност	Площ, ха	%
1. Стопански функции	86.6	29.9
2. Защитни	12.4	4.3
3. Специални	202.7	65.8
Всичко защитни и специални функции	202.7	-
Всичко	289.3	100.0

В предишното лесоустройство са били обособени следните стопански класове:

А. В горите със защитни и специални функции

Тук били отнесени следните условни стопански класове: Тополов (*T*), Акациев (*A*) и Благоунов средно и нискобонитетен за превръщане (*БлСрнП*).

Б. В гори със стопански функции

Били са обособени следните условни стопански класове: Тополов (*T*), Акациев (*A*), Благоунов средно и нискобонитетен за превръщане (*БлСрнП*) и Нискостъблен (*H*).

2. Сечи

В горите собственост на община Садово на територията на ТП „ДГС Асеновград“ през ревизионния период е било предвидено да се водят следните видове сечи: възобновителни (съобразно възприетите турнуси по стопански класове) и санитарни сечи.

В Таблица № 10 е направено сравнение между предвидените по горскостопански план и действително изведените през ревизионния период възобновителни и санитарни сечи по площ и вид на сечта.

2.1. Възобновителни сечи

Общата площ, предвидена за възобновителни сечи е била 47.9 ха. В стопанските класове Тополов (*T*), Акациев (*A*) и Нискостъблен (*H*).

2.1.1. Гола сеч

Голата сеч била единствената възобновителна сеч проектирана в горите, собственост на Община Садово. Площа върху която е проектирана е 47.9 ха., в Тополов (Т), Акациев (А) и Нискостъблен (Н).

Сечта е изведена на площ от 8.2 ха.

2.2. Санитарни сечи

Тези сечи са предвидени в топови семенни насаждения. С извеждането на сечта се цели отстраняването на загиналите или заболели дървета, които могат да станат причина за разпространяване на заболяванията и влошаване качеството на дървесината. При навременното извеждане на сечта ще се оползотвори голяма част от извадената дървесина и ще се подобри санитарното състояние на насажденията и културите. Интензивността на проектираните санитарни сечи в зависимост от качествена и количествена степен на повредите варира от 10% до 100%.

Проектирани са върху 4.5 ха, а общото ползване е 170 куб.м (без клоно). По данни на община Садово тази сеч не е изведена.

Таблица № 10

За разпределение на предвидените и изведените възобновителни и отгледни сечи по данни на община Садово, в хектари

Вид на сечта	Проектирано по ГСП	Изпълнено	% от ГСП
	ха	ха	
А. Възобновителни сечи			
1. Постепенна			
в т.ч. осеменителна			
в т.ч. осветителна			
в т.ч. окончателна			
2. Постепенно-котловинна			
3. Неравномерно-постепенна			
4. Групово-постепенна			
5. Групово-изборна			
6. Единично-изборна			
7. Гола сеч	47.9	8.2	17.1
в т.ч. Акациев стопански клас	8.2	0.0	
в т.ч. Нискостъблен стопански клас	30.3	0.0	
в т.ч. Тополов стопански клас	9.4	8.2	
Всичко възобновителни сечи	47.9	8.2	17.1
Б. Санитарна сеч	4.5	0.0	0.0
ОБЩО	52.4	8.2	17.1

Общ преглед на ползването през ревизионния период:

В Таблица № 11 е дадено проектираното и реализираното ползване по видове гори и сечи по изминалия горскостопански план.

Проектираното ползване за десетилетието е 4495 куб. м, като от възобновителни сечи е 4325 куб. м, а от санитарни сечи е 170 куб. м. Реализирано е ползване в размер на 2093 куб.м (46.6 % от ГСП), като реализираното ползване е само от възобновителни сечи 2093 куб. м (48.4% от ГСП, спрямо възобновителните сечи).

Проектирано е ползване в акациевия стопански клас 455 куб. м., само от възобновителни сечи. Не е реализирано ползване.

Проектираното ползване в нискостъблен е 1450 куб. м., само от възобновителни сечи. Не е реализирано ползване.

Проектираното ползване от тополовите гори е 2590 куб. м., като от възобновителни сечи е 2420 куб. м., а от санитарни сечи е 170 куб. м. Реализирано е ползване в размер на 2093 куб.м (46.6% от ГСП).

Таблица № 11

Сравнение на предвиденото ползване (с клоци) по ГСП и реално изсеченото през изтеклото десетилетие

Години	Възобновителна сеч/сеч надлесни				Отгледна и санитарна сеч				Всичко			
	Предвидено по ГСП	Отсечено	В сравнение с предвиденото		Предвидено по ГСП	Отсечено	В сравнение с предвиденото		Предвидено по ГСП	Отсечено	В сравнение с предвиденото	
			В повече	В по-малко			В повече	В по-малко			В повече	В по-малко
	Кубически метри стояща маса											
Общо												
2012	432			432	17	0			449			449
2013	432	1249	813		17	0			449	1249	800	
2014	432			432	17	0			449			449
2015	432			432	17	0			449			449
2016	432	844	412		17	0			449	844	395	
2017	433			432	17	0			450			449
2018	433			432	17	0			450			449
2019	433			432	17	0			450			449
2020	433			432	17	0			450			449
2021	433			432	17	0			450			449
ОБЩО:	4325	2093	1225	3456	170	0			4495	2093	1195	3592
% от ГСП		48.4								46.6		

3. Възобновяване и залесяване

3.1. Естествено възобновяване

В района на общината има добри условия за естественото възобновяване на издънковите дъбови гори. Това е и фактора обуславящ предвиждането на естествено възобновяване на значителна част от зрелите дървостои, както във високостъблените, така и в издънковите гори при проектиране на правилните възобновителни сечи.

Трябва да се има предвид, че добри резултати могат да се постигнат само при навременно, прецизно и компетентно извеждане на възобновителните сечи.

3.2. Залесяване

През изминалия ревизионен период в горските територии стопанисвани от Община Садово, не са извършвани залесявания.

4. Недървесни ползвания

През изминалия ревизионен период в горските територии стопанисвани от Община Садово, няма данни за добив от недървесни ползвания. Поради малката им обща площ и поради това, че по-голямата част от териториите изпълняват защитни и специални функции, промишлен добив не могло да се организира.

5. Строителство на сгради и пътища

Не са извършвани ремонт и строителство на нови сгради и пътища.

6. Опазване на гората

6.1. Санитарно състояние на горите в община Садово и лесозащитни дейности

От съществено значение през изминалото десетилетие, както и за напред, ще бъде опазването на гората от болести, вредители и други повреди.

Своевременното откриване на болестите и вредителите ще спомогне за устойчиво водене на химична борба с тях, с помощта на специалистите от Лесозащитната станция.

Успехите, свързани с опазването на горите на община Садово от болести и вредители са в пряка връзка с развитието и опазването на екосистемите на територията мѹ. Основен фактор за това било цялостното изпълнение на предвидените сечи с цел укрепване на младите и средновъзрастните насаждения и култури.

Опазването на младите култури и естествения подраст от дивеча и домашните животни е друг проблем, който се решавал чрез използване на репеленти или чрез ограждането им.

Разпределението на залесената площ по вид на насажденията и степен на повреда може да се проследи в Таблица № 12 и по дървесни видове в Таблица № 13.

Таблица № 12
Разпределение на залесената площ по видове насаждения и степени на повреда

Вид на насаждението	Степен на повреда			необр 3	Общо	Средна степен на повредата
	неповр 0	леко 1	силно 2			
Насаждения смесени широколистни Без преобладание	0.1	-	-	0.1	0.2	1.50
Всичко	0.1	-	-	0.1	0.2	1.50
ОБЩО	0.1	-	-	0.1	0.2	1.50

Таблица № 13
Разпределение на площта на насажденията с повреди по дървесни видове

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Очаквани загуби	
	Площ, ха	%	Общ запас	куб.м %
суховършия тп I-214	0.2	100.0	10	4 100.0
Всичко	0.2	100.0	10	4 100.0
От всички видове повре	0.2	100.0	10	4 100.0

6.1.1. Суховършия

Засегнатите от суховършия гори са на обща площ от 0.2 ха. Очакваните загуби са около 4.0 куб. м дървесина.

6.2. Баражно строителство и технико-укрепителни съоръжения

Поради нулева активност на ерозионните процеси, не е било предвидено изграждането на технико-укрепителни съоръжения. През изминалото десетилетие от общината не са вложени средства за извършване на противоерозионно строителство.

6.3. Проведени противопожарни мероприятия

През изминалия ревизионен период не са провеждани противопожарни мероприятия.

7. Организация и управление на работната сила

Охраната на горските територии, собственост на Община Садово, е изцяло за сметка на Общината.

ГЛАВА IV

Лечебни растения

Увод

По смисъла на Закона за лечебните растения „Лечебни растения“ са тези, които могат да бъдат използвани за получаване на билки, а „Билките“ от своя страна са отделни морфологични растителни части или цели растения, както и плодове и семена от тях, които в свежо или изсушено състояние са предназначени за лечебни и профилактични цели, за производство на лекарствени продукти, за хранителни, козметични и технически цели.

През последните десетилетия заедно със силното развитие на техниката и химията за известно време употребата на лечебните растения беше почти изоставена. Причината за това бе интензивното и бързо производство на лекарства по химичен път, получени изкуствено или изолирани от самите дроги.

Напоследък интересът към лечебните растения отново нарасна, защото бе установено, че цялостния извлек от дрогата в много случаи е лечебно по-ценен, отколкото чистите химични съставки, получени от самата дрога или по изкуствен път.

Количеството на лечебните растения на Земята, които се употребяват в медицината, достига около 12000 вида. Малко от тях обаче са официално признати за лечебни растения. Техният брой, заедно с употребяваните в народната медицина, възлиза на около 500-550 вида.

1. Описание на местоположението на естествените находища на лечебните растения, условия в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите

Настоящата разработка е съобразена със Закона за лечебните растения, приет от Народното събрание и обнародван в ДВ. бр.96 от 1 Декември 2017г, също така и със Закона за биологичното разнообразие обнародван в ДВ. бр.98 от 27 Ноември 2018г.

Растенията се класифицират в различни екологични групи, които се образуват под влияние на доминиращ фактор - светлина, температура, влажност, механичен и химичен състав на почвите и др.

За целите на флористичните изследвания (таксономичен състав и разпространение на таксоните) България е разделена на 20 флористични района.

Растенията са разпределени в 3 групи: дървесни, храстови и тревисти представители.

2. Описание на лечебните растения и разпространението им

2.1. Дървесни видове

Бяла върба (*Salix alba L.*) - Бялата върба е дърво с тъмносива, дълбоко напукана кора, високо до 25-30 м. Младите клонки на върха са със сребристи власинки, по-късно голи. Листата са ланцетни, последователни, заострени, дълги 5-12 см, широки 1-3 см, по ръба ситно назъбени, покрити от двете страни или само отдолу със сребристи власинки. Цветовете са събрани в цилиндрични реси.

Разпространение: Покрай реки.

Употребяема част: Кора, която се събира рано на пролет.

Срещаемост: На групи.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Разпространение: Повсеместно в горския фонд.

Употребяема част: Кората, листата, цветовете и сокът от растението .

Срещаемост: На групи.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Мъждрян - (*Fraxinus ornus L.*) - Листопадно дърво, което може да достигне височина 20 м и диаметър 60 см, но по-често остава с по-малки размери. Кората гладка и жълтеникаво-кафява. Пъпките са светло- или сиво-кафяви и покрити със сиви власинки. Листата са сложни, текоперести, дълги 15-20 см. Те са съставени най-често от 5 до 7 листчета с удължено-яйцевидна форма, дълги 5-6 см и широки 2-4 см.

Разпространение: Той се среща основно в Подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела между 700 и 1100 м н.в

Употребяема част: Изсушена кора, събрана рано на пролет.

Срещаемост: По единично.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Полски бряст - (*Ulmus minor L.*) – Широколистно дърво достига 35 м височина и 1 м в диаметър. Листата са двойно или тройно назъбени, несиметрични, отгоре голи, гладки или грапави, а отдолу по-силно или по-слабо овласени. Съцветията се развиват преди листата през март - април във вид на кичури. Цветовете са двуполови, със зеленикав околоцветник, 4-5 тичинки и един плодник. Плодът на бряста е орехче, по ръба с ципеста крилатка.

Разпространение: Повсеместно в горския фонд.

Употребяема част: Кората.

Срещаемост: По единично.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Черна елша (*Alnus glutinosa Gaertn L.*) – Листопадно дърво с височина до 20 (35) м. Младите клонки червеникавокафяви. Листата на черната елша са обратно овални до овално елиптични, 4 – 9 см дълги и 3 – 7 см широки, на върха врязани, в основата клиновидни младите лепкави, отгоре тъмнозелени, отдолу светлозелени. Цъфти март – април.

Разпространение: Покрай реки, потоци и някои водоеми.

Употребяема част: Зрели шишарки, листа и кора.

Срещаемост: На групи.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

2.2. Храстовидни растения

Бръшлян (*Hedera helix L.*) - Многогодишно пълзящ храст. Листата са дълги 3-10 см., кожести, лъскави, по цветоносните клонки яйцевидни или елипсоидни. Цветовете са жълтозелени с петделна чашка и венче. Цъфти през август – септември, плодовете узряват на следващата пролет.

Разпространение: Расте из широколистните и смесени гори, по-рядко и по скали из цялата страна. Расте из храсталаците, поляните и разсветлените гори.

Употребяема част: Използват се листата. Отровно.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Драка (*Paliurus spina-christi L.*) - Разклонен храст, висок до 3 м. Листата са последователни, яйцевидни или елипсоидни разположени на къси дръжки. Прилистниците са видоизменени в два твърди кафяви бодила. Цветовете са жълтеникавозелени, двуполови събрани в пазвени гроздовидни съцветия. Плодът е суха полусферична костилка с хоризонтално дисковидно крило. Цъфти през май - юли.

Разпространение: Сухи и открити места.

Употребяема част: Плодовете.

Срещаемост: По единично.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Дрян Обикновен - (*Cornus mas L.*) - Разклонен храст или ниско дърво с височина до 8 м, с напукана кора на стъблото. Листата са прости, с елипсоидна форма. Цветовете са дребни, жълти. Плодът е червен, продълговато елипсоиден, месест, с една костилка. Цъфти през февруари-март, преди развитието на листата. Плодовете узряват през август-октомври.

Разпространение: Разпръснато или групово в смесени, главно дъбови гори, където се явява като подлес, както и из храсталаци и скалисти склонове върху различни почвич

Употребяема част: Плодовете.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Елшовиден зърнастец (*Frangula alnus.L.*) - Храст с височина до 6 м, с гладка сивокафява лъскава кора, с хоризонтални сивобели лещанки. По-старите клони имат по-тъмна кора и разширени лещанки. Листата са целокрайни, елипсоидни, към върха заострени, блестящи, слабо дъговидно извити странични жилки, Цветовете са дребни, бледозелени, разположени в пазвите на листата. Плодовете са костилковидни. отначало са зелени, след това червени, а когато са напълно узрели, стават черни. Цъфти през май -август

Разпространение:Покрай реки и мочурища.

Употребяема част: Кора.

Срещаемост: По единично.

Добив: Лични нужди

Мярка за опазване: Определяне на годишна квота за ползване

Люляк – (*Syringa vulgaris L.*) - Храст или ниско дърво, на височина до 7 м, със срещуположни, целокрайни, яйцевидни, заострени листа с дръжки, дълги до 4 см. Цветовете са многобройни, събрани в гроздовидни съцветия. Венчето е във вид на тръбица с четириделна разперена коронка, виолетово, бяло или розово оцветено. Тичинките са две. Плодът е двугнезна кутийка. Цъфти април-юни

Разпространение: Расте из храсталаци и по сухи каменисти и скалисти места

Употребяема част: Цветове.

Срещаемост: На някои места на групи.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Малина (*Rubus idaeus L.*) – Бодлив храст, до 1, 5 м висок, с късо многоглаво коренище. Стеблата изправени вдървенели, обикновено с тънки тъмночервени шипчета. Листата последователни тройни или перести, с 5-7 листчета. Цветовете на малината са двуполови, в малоцветни облистени гроздовидни съцветия. Цъфти юни — юли.

Разпространение: Из просветлени гори, храсталаци и поляни.

Употребяема част: Плод и листа.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Мечо грозде (*Arctostaphylos uva-ursi L.*) - Вечнозелено пълзящо храстче с приповдигащи се крайни разклонения. Листата са последователни, с къси дръжки, с клиновидна основа, кожести, целокрайни. Цветовете са бели или розови, разположени на върха на стъблото. Чашката и венчето са петделни. Плодът е яркочервен. Цъфти през юни-юли. Съдържат веществото арбутин.

Разпространение: Расте по сухи каменисти и скални поляни в пояса на иглолистните гори.

Употребяема част: Листа и плодове.

Срещаемост: По единично.

Добив: Лични нужди.

Мярка за опазване: Определяне на годишна квота.

Обикновена леска - (*Corylus avellana L.*) - Формира храстовиден хабитус и достига малки размери, но се среща и като дърво с височина до 10м. Короната е широкояйцевидна, плътна, тъмнозелена. Кората е гладка, сиво-кафява, с множество лещанки. Листата са прости, разположени последователно. Дължина достигат до 13 см., на ширина до 10 см. Цъфти февруари-април.

Разпространение: Повсеместно в горският фонд. Формира самостоятелни съобщества - храсталаци на мястото на изсечени или унищожени гори. Среща се и като подлес в дъбови и габърви гори

Употребяема част: Използват се листата и плодовете.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Смрадлика (*Cotinus Coggryia*) - Храст достигащ 5 м височина. Клоните му имат червеникава гладка кора и жълта дървесина. Листата са елиптически или яйцевидни с ясно видимо жилкуване. Отдолу са сивозелени, а отгоре тъмнозелени, с характерна миризма. Цветовете са зеленикаво-бели, двуполови, събрани в съцветие – метлица. Плодът е черен и гол. Цъфти през май-юни.

Разпространение: Тя се среща на сухи и каменисти терени.

Употребяема част: Листа.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Трънка (*Prunus spinosa L.*) - Широколистен голям храст или малко дърво, достигащо до 5 метра във височина. Тя е с груба и лющеща се черна кора и гъсто разположени стъбла и клонове. Клоните имат дълги, остри шипове. Листата са малки и овални. Те са от 2 до 5 см дълги и 1, 2 до 2 см широки, тъмно зелени са на цвят и имат назъбени краища. Цветовете са малки и деликатни, с пет овални и кремаво-бели венчелистчета. Цъфтенето е в началото на пролетта. Плодът е с костилка, с тънка месеста част и силно стипчив вкус, синьо-черен или тъмно лилав на цвят.

Разпространение: Расте из храсталаци по синори, пасища, пустеещи места и редки гори в Подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела.

Употребяема част: Плодовете.
Срещаемост: На петна.
Добив: За производствени и лични нужди.
Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Червен глог (*Crataegus monogyna L.*) - Разклонено дърво или храст. Цветовете са бели, събрани в щитовидни съцветия. Цветът е правилен, с по 5 чашелистчета и венчелистчета. Плодът е червен, топчест, месест, с 1 костилка. Цъфти през пролетта.

Разпространение: Расте из горите и храсталаците.
Употребяема част: Използват се листата с цветовете или само цветовете, или плодовете.
Срещаемост: На петна.
Добив: За производствени и лични нужди.
Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Черен бъз (*Sambucus nigra L.*) - Разклонен храст или ниско дърво, високо до 2-6 м и рядко до 8 м, с тънка пепелявосива кора и шуплеста бяла сърцевина. Стъблото и клоните са сивокафяви със светли лещанки по тях. Листата са срещуположни, сложни, нечифтоперести, с 5-7 яйцевидно елиптични и остро назъбени листчета. Плодът е черно-виолетова сочна ягода. Цъфти през май—юни

Разпространение: Расте по влажни сенчести места, край реките и потоците, почти винаги в близост до населените места, върху богати и влажни почви.

Употребяема част: Цветове, плодовете, листата и кората на растението.
Срещаемост: По единично.
Добив: За производствени и лични нужди.
Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Шипка (*Rosa canina*) - Храст с прави или извити стъбла, стигащи на дължина до 3 м., и покрити с твърди, бодливи, сърповидно извити шипове. Цветоносните стъбла понякога са без шипове. Цветовете са розови или бели. Плодчетата са едносеменни орехчета, затворени в месесто цветно легло, което се разраства и образува яркочервен, яйцевиден до сферичен плод-шипка. Цъфти май-юли, а плодовете узряват през есента.

Разпространение: Расте из храсталаци и редки гори.
Употребяема част: Плодовете.
Срещаемост: На петна.
Добив: За производствени и лични нужди.
Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

2.3. Тревисти растения

Багривно подрумиче – *Anthemis tinctoria* - Багривното подрумиче е двугодишно до многогодишно тревисто растение. Стъблото е до 50 см високо, разклонено или просто. Листата са последователни, седящи, двойно перести, разсечени, с гребеновидно изрязани или назъбени дялове, отгоре голи или почти голи, тъмнозелени, а отдолу с гъсто прилегнали сиви власинки. Кошничките са едри (11 — 15 мм в диаметър), жълти или светлооранжеви, прикрепени на дълги дръжки. Периферните и средните женски цветове са езичести, жълти, двуполови. Плодовете са светлосиви с остър ръб на върха или със съвсем къса ячичка. Плодосемката е без хвърчилка. Цъфти през юни — септември.

Разпространение: Из по-голямата част на Европа, европейската територия на Русия, Сибир, Кавказ, Северен Иран, Мала Азия, Ливан, Сирия и др. У нас расте по тревистите места, покрай пътищата, по синорите, храсталаците, хълмовете из цялата страна, а също из низините до средния планински пояс; среща се и като плевел (особено в районите на Асеновград, Севлиево, Шумен, Трън, Хасково и др.).

Срещаемост: По единично и на малки групи.
Добив: За производствени и лични нужди.
Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Бударница - *Galeopsis odoratum* - Едногодишно тревисто растение. Стеблото 15—40 см високо изправено 4-ръбо, по ръбовете с разперени, по страните с прилепнали власинки. Листата срещуположни в прешлени, долните яйцевидни, горните ланцетни, заострени, влакнести, едро назъбени. Венчето двуустно, розово (рядко бяло или бледожълто), червеникавовиолетови петна от вътрешната страна и особено по долната устна, тръбицата фуниевида, горната устна назъбена, долната три- делна с едър цял среден дял. Плодът сух, разпадащ се на 4 орехчета. Цъфти юни — август.

Разпространение: Расте из сухи тревисти и каменливи места, плевел из посевете. Разпространено из цялата страна докъм 1500 м надморска височина. Среща се в цяла Европа.

Срещаемост: По единично и на малки групи.
Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Българско шапиче (*Alchemilla bulgarica Rothm.*) - Многогодишно растение с пълзящо коренище и стъбло, което стига до 0.50 м височина. Листата са последователни, долните са с дълги дръжки, а горните – приседнали, плитко или дълбоко длановидно нарязани на 7 – 9 дяла. Цветовете са дребни, жълто-зелени, събрани на върха на стъблото в щитовидно-метличести съцветия. Цъфти от юни-август.

Разпространение: Из тревисти места и храсталаци.

Употребяема част: Листата.

Срещаемост: По единично.

Добив: Лични нужди.

Мярка за опазване: Определяне на годишна квота за ползване.

Бял оман (*Inula helenium*) - Стъблото му е високо от 20 до 60 см. Листата на белия оман са едри, продълговато елипсоидни и са спирално разположени. Те са целокрайни или с много разредени зъбчета, отдолу са напластени с меки власинки. Листната петура се прикрепва към стъблото чрез сърцевидната си основа, която почти напълно го обхваща. Цветовете на германския оман са събрани в съцветия кошнички. Белият оман цъфти от юни до края на август

Разпространение: Влажни поляни.

Употребяема част: Корен.

Срещаемост: По единично.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Вълнест напръстник (*Digitalis lanata*) – Многогодишно тревисто растение с хоризонтално вдървяващо коренище, с единични, изправени, слабо разклонени стъбла високи 30-100 cm. Листата разположени в розетка и върху стъблото, продълговато ланцетни. Цветовете са събрани в гъсти, гроздовидни съцветия. Цъфти май-юни.

Разпространение: Расте по тревисти и каменисти места, в храсталаци и разредени гори от келяв габър и леска, от бук и ела и от кестен върху добре развита почва от различен тип до 1800 м.н.в.

Употребяема част: Листата.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Горска съсънка (*Anemone sylvestris L.*) - Многогодишно тревисто растение. Застрашен вид. Остига до 40см височина. Цъфти април-май. Семената се събират юни-юли. Обича пряка слънчева светлина. При преполиване грудките могат да загният. Размножава се чрез разделяне на грудките или чрез семенцата, които приличат на пухчета.

Разпространение: Разпространен в Софийския и други райони в страната. Расте по сухи тревисти и каменливи места предимно на варовик в равнините, предпланините и планините от 0 до 1500 м.н.в.

Срещаемост: По единично.

Мярка за опазване: Горската съсънка е защитено растение и не бива да се бере от естествените и находища. Семена и грудки могат да се намерят в много от магазините.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Глухарче (*Taraxacum officinale*) - Многогодишно тревисто растение с височина до 30 см, чиято надземна част се състои от розетка от листа и цилиндрично, кухо стъбло, на върха на което се намира една цветна кошничка. Листата са неправилно изрязана петура, с едри заострени дялове. Цветната кошничка се състои от жълти, езичести цветове. Плодът е елипсоиден. Растението развива късо коренище, преминаващо в дебел месест корен, дълъг до 20 см. Цъфти от ранна пролет до есента.

Разпространение: Из ливадите и пасищата.

Употребяема част: Корените.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Дива тиква – *Bryonia alba* - Многогодишно тревисто растение с месест, реповиден корен, отвън жълтеникав, а вътре бял. Стъблата са катерливи, до 3 – 4 м дълги, прикрепващи се с мустачки за други растения. Листата са последователни, с дръжки, в очертание широко яйцевидни, петделни, в основата дълбоко сърцевидни, по края назъбени, от двете страни четинесто грапави. Цветовете са разделнополови; мъжките са жълтеникави, събрани по 5 – 7 в щитовидни гроздчета с 5 – 20 см дълги съцветни дръжки; женските цветове са зеленикави, събрани по 5 – 12 в щитовидни гроздчета с по-къси дръжки. Плодникът

е с долен триглезден завръз и едно стълбче с три близалца. Плодът е черна, кълбовидна ягода, 6 – 8 мм в диаметър, с 4 – 6 семена. Цъфти от май до юли.

Разпространение: по влажни места, из храсталаците, край реките и като бурен из цялата страна.

Срещаемост: По единично и на малки групи.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Дяволска уста – *Leonurus cardiaca* - многогодишно тревисто растение, високо 50-120 см, с право, четириръбесто, надлъжно набраздено, кухо и покрито с власинки стъбло. Листата са на дълги дръжки, голи и покрити с власинки. Листата отгоре са тъмнозелени, а отдолу – светлозелени. Цветовете са разположени в прешлени по няколко в пазвите на горните листа. Чашката е фуниевидна, с 5 твърди, закривени навън зъбчета. Плодът е сух, разпадлив на 4 тристенни орехчета. Растението цъфти през втората половина на лятото.

Разпространение: Среща се из нивите, по тревистите места и покрай дворовете в цялата страна.

Срещаемост: По единично и на малки групи.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Жълтурче – *Ranunculus ficaria* - Многогодишно тревисто растение. Корените бутилковидно задебелени или продълговато яйцевидни. Стъблата скрити в листните влагалища или добре развити, изправени или полегнали, 2-30 cm високи, прости или разклонени. Листата 2-5 cm широки, закръглени или триъгълно яйцевидни, с лъскава горна повърхност; равномерно разположени по стъблото или събрани в основата му. Приосновните листа с дълги дръжки, ъглесто сърцевидни, по края закръглено назъбени; стъбловите листа с по-къси дръжки, често в пазвите с дребни грудчици. Цветовете 2,5-3,5 cm в диаметър. Чашелистчетата 3, жълтеникави-бели. Венчелистчетата са 8-12 на брой, 10-18 mm дълги, 4-7 mm широки, жълти, лъскави, продълговато елиптични или продълговато обратно яйцевидни, в основата с нектарници. Плодните легла покрити с четинки. Орехчетата 2,5 mm дълги, закръглени, обратно яйцевидни, в основата елиптични, мъхесто късо влакнести; носчето слабо заострено или продълговато

Разпространение: Установен е във всички флористични райони, от 0 до 2000 метра надморска височина.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Кукуряк (*Heleborus odorus W. et K*) - Многогодишно тревисто растение с хоризонтално, пълзящо, разклонено коренище. Стъблата са изправени до 40 cm. високи. Цветовете са жълтозелени с диаметър 5-7 cm. увиснали. Плодът е сборен. Цъфти през ранна пролет от февруари до май.

Разпространение: Расте в гори, храсталаци и по поляни в предпланините и планините до 1, 500 m. надморска височина в много райони на страната.

Употребяема част: Използват се коренището с корените.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Кървавочервен здравец (*Geranium sanguineum L.*) – Многогодишно тревисто растение с хоризонтално коренище. Стъблата са изправени, 15-60 cm високи, възходящи, до полегнали. Приосновните листа на 1, 5-8 cm дълга дръжка, 5-7 делни. Стъблените листа са срещуположно разположени, дълбоко разсечени на 5-7 дяла, всеки от които на върха най-често с 3 делчета. Цъфти през месеците май – август.

Разпространение: По сухи, тревисти, каменисти и храсталачни места.

Употребяема част: Стрък и коренище.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Лазаркиня (*Asperula odorata*) – Многогодишно тревисто растение с тънко, дълго, хоризонтално, разклонено коренище. Стъблото е до 35 cm високо. Листата са разположени по 6-10 в прешлени, обратно ланцетни. Цветовете са дребни, събрани в сложно метличесто щитовидно съцветие. Цъфти през месеците май – август.

Разпространение: Расте из сенчести и влажни гори.

Употребяема част: Листата.

Срещаемост: На петна.

Добив: Лични нужди.

Мярка за опазване: Определяне на годишна квота за ползване.

Лайка (*Chamomilla recutita*) - Едногодишно тревисто растение. Стъблото е изправено, високо до 50 см. Цялото растение и особено цветните кошнички имат характерна приятна миризма и остър възгорчив вкус. Цъфти от май до август.

Разпространение: Расте по ливади, поляни, пасища, около населени места из цялата страна.

Употребяема част: Цветните кошнички.

Срещаемост: На петна

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Лечебен лопен (*Verbascum phlomoides L.*) – Двугодишна тревиста билка. Стъблото е до 1,5 м високо, гъстовълнесто. Листата, намиращи се при основата на стъблото. Стъблените листа са последователни, овални или овално-ланцетни, приседнали, полуобхващащи стъблото. Цветовете са жълти и са събрани на върха на стъблото в гроздовидни съцветия.

Разпространение: Из храсталаци и ливади.

Употребяема част: Цвят.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Лечебна иглика (*Primula veric L.*) – Многогодишно тревисто растение. Коренището късо, нишковидни разклонения. Стъблото от 5 до 35 см високо. Листата 4-17 см дълги, 2-8 см широки, елипсоидно ланцетни до яйцевидни и сърцевидни, неправилно вълновидно назъбени по ръба, събрани в розетка. Съцветието е сенник.. Плодът е кутийка. Цъфти февруари-април.

Разпространение: Повсеместно.

Употребяема част: Корен.

Срещаемост: На петна.

Добив: Ограничен.

Начин на опазване: Определяне на годишна квота.

Ливадна детелина (*Trifolium pratense L.*) – Стеблата от са разклонени от основата , 10—80 см високи, изправени, възходящи или полулежачи. Листата са тройни на дълги дръжки. Цветовете сферични главички. Плодът е едносеменен ципест боб. Цъфти май — юли

Разпространение: Тревисти местности и храсталаци

Употребяема част: Корени.

Срещаемост: По единично.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Лудо биле (*Atropa bella-donna*) - Многогодишно тревисто растение с късо дебело коренище. Стъблото високо до 2 m. Листата са широко яйцевидни, целокрайни, тъмозелени; долните са последователни, 3-20 cm дълги; горните-срещуположни на двойки от един по-голям и един значително по-дребен лист. Цветовете са единични, по-рядко по 2. Плодът лъскава, кълбовидна, черновиолетова ягода. Цъфти юли-септември.

Расте из гори и сечища, на заветни и влажни места с богати на хранителни вещества светлосиви, сивокафяви, псевдоподзолисти и кафяви горски почви главно в пояса на бука и в букови гори от 300 до 1600 м.н.в.

Употребяема част: Цялото растение.

Срещаемост: По единично.

Добив: Лични нужди.

Начин на опазване: Определяне на годишна квота за ползване. Видът НЕ е защитен от Закона за биологичното разнообразие. Включен в Червена книга на Н.Р. България, том 1. Поради ограниченото разпространение на вида, ползването му като лечебно растение се регулира с ежегодна заповед на Министъра на околната среда и водите.

Маточина (*Melissa officinalis*) – Описание: Многогодишно тревисто растение с многобройни стъбла и с приятна лимонена миризма. Стъблото е четириръбесто, разклонено, 30-80 см. високо, покрито с жлезисти и прости власинки. Цветовете са бледожълти, бели или розови. Листата са срещуположни с дръжки широки яйцевидно ромбични или продълговати. Цъфти юни – септември.

Разпространение: Расте най-често край населени места, огради, гробища, пътища и в разредени храсталаци и горски поляни. Привързана е към умерено влажни и влажни, добре проветрени местообитания с богати почви.

Употребяема част: Използват се листата и цъфтящите връхни части на стъблото.

Срещаемост: По единично.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Машерки (*Thymus sp. Diversae*) – Многогодишно тревисто растение или полухраст с пълзящи или полегнали стъбла и възходящи цветоносни клонки, високи до 20 см. Листата са срещуположни, дребни, с къси дръжки или приседнали, линейни или яйцевидни. Цветовете са розови, лилави или бели, събрани в съцветия. Цъфти през юни-септември

Разпространение: Расте по ливадите, край пътищата, горите и каменистите места.

Употребяема част: Стрък.

Срещаемост: На петна

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Мека медуница (*Pulmonaria mollis Wulf. et Horn. (P. mollissima Kern.)*) Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Листата са сесилни, с мека надолу, дъното с бели петна. Пурпурни, лилави или сини цветя под формата на камбани се намират на върховете на клоните.

Разпространение: Вирее из сенчести гори и храсталаци в низинни, равнинни и хълмисти места и в планините до 1500 м.надм.в. върху различни типове почви - предимно излужени канелени горски.

Срещаемост: Среща се с единични екземпляри. Има добри възобновителни възможности.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Обикновен здравец (*Geranium macrorrhizum L.*) – Многогодишно тревисто растение със силна приятна миризма и с дълги хоризонтални коренище. Стъблата високи 15-60 см. Приосновните листа са с дълги до 25 см дръжки, листните петури дълбоко дланевидно разделени. Цветовете събрани във връхни съцветия. Цъфти април-юли.

Разпространение: Расте по влажни, сенчести, скалисти, каменисти и сипейни места, предимно по стръмни склонове със северно и североизточно изложение.

Употребяема част: Стрък и коренище

Срещаемост: Предпланините и планините от 300 до 2000 м.н.в.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Обикновена коприва (*Urtica dioica*) - Многогодишно тревисто растение, високо до 1.5 м., с дълго пълзящо коренище. Стъблото е четириръбесто, изправено, дървено при основата. Листата са срещуположни, продълговати, сърцевидни. Цялото растение е покрито с парливи власинки. Цветовете са еднополови, дребни, жълтозелени. Цъфти от май до септември

Разпространение: Разпространено из цялата страна по влажни и богати почви.

Употребяема част: С лечебна цел се използват листата и коренищата.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Обикновена мента (Див джоджен) (*Mentha spicata L.*) - Тревисто многогодишно растение, достигащо на височина 50-100 см. Листа са дълги 5-9 см и широки 1, 5-3 см, с назъбени краища. Цветовете са събрани в класовидни съцветия, като всеки от тях е розов или бял, на дължина и ширина 2, 5-3 mm.

Разпространение: По всемесно покрай реки и потоци, по влажни тревисти места, край реки и блата, в низините и планините.

Употребяема част: Листата на растението.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позвоелително за странични ползвания.

Обикновена млечка (*Euphorbia cyparissias Host*) – Многогодишно тревисто растение. Стъблата са многобройни, 20-70 см високи. Най-отличителен белег за вида са присъцветните листа, които са сраснали помежду си на повече от половината си дължина, като образуват леко хлътнала, обхващаща цветоносните клонки паничка. Цъфти март-юни

Разпространение: Гори и храсталаци.

Употребяема част: Листа и стъбло.

Срещаемост: По единично.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позволятелно за странични ползвания.

Обикновен риган (*Origanum vulgare L.*) - Многогодишно тревисто растение с пълзящо коренище. Стъблата са 30-80 см. високи, изправени. Листата са срещуположни с дръжки. Цветовете са много дребни, светлочервени или розововиолетови. Събрани са в класовидни групи, които образуват щитчета. Чашката е тръбеста с 5 зъбчета. Венчето е двуустно. Цъфти през юли – септември.

Разпространение: Расте из храсталаци, разредени гори и горски поляни от низините до 2000 м.н.в.

Употребяема част: Използват се цветоносните върхни части.

Срещаемост: На петна.

Добив: Лични нужди.

Мярка за опазване: Определяне на годишна квота за ползване.

Овчарска торбичка (*Capsella bursa-pastoris L.*) - Тревисто растение, което се среща широко по целия свят. Листата са събрани в розетка в основата на стъблото и са продълговато обратно ланцетни. Плодът е триъгълно-клиновидна, сплескана шушулка с многобройни семена.

Разпространение: Повсемесно по поляни и ливади.

Употребяема част: Стръкове.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позволятелно за странични ползвания.

Панчичева пищялка (*Angelica panicii Vand.*) – Многогодишно тревисто растение с дебело вретеновидно тъмнокафяво до черно коренище. Цветоносното стебло 80—200 см високо, кухо, във възлите подуто, в горната част разклонено. Листата на дръжки с големи издути влагалища, приосновните 5-7-делни. Цветовете в сложен сенник, почти кълбест, в основата с 1-4 тясноланцетни опадливи листчета. Цъфти юли — август.

Разпространение: Расте по влажни сенчести места край потоци и реки върху развити почви от различен тип.

Употребяема част: Корен и плодове.

Срещаемост: Среща се в Родопите и други наши планини.

Добив: Лични нужди.

Мярка за опазване: Определяне на годишна квота за ползване.

Подбел (*Tussilago farfara*) - Многогодишно тревисто растение с тънко, дълго, разклонено коренище. Листата са с дълги дръжки, почти кръгли 10-20 см. в диаметър, в основата сърцевидни. Цветовете са златистожълти-крайните са езичести, а средните са тръбести. На върха на всяко стъбло се образува по една цветна кошничка до 2 см. в диаметър. Цъфти от февруари до април.

Разпространение: Расте по влажни ниви, сипей, изкопи, реки, потоци и др.

Употребяема част: Използват се листата и цветните кошнички.

Срещаемост: По единично.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позволятелно за странични ползвания.

Същинско еньовче (*Galium verum L.*) – Многогодишно тревисто растение с хоризонтално, разклонено коренище. Стъблото е до 100 cm високо. Листата са разположени по 8-12 в прешлени, линейни, късо заострени. Цветовете са много дребни, събрани на върха на стъблото. Цъфти през месеците май – август.

Разпространение: Разпространено е в равнините, предпланините и планините докъм 1700 м.н.в.

Употребяема част: Стрък.

Срещаемост: Среща се по умерено сухи или умерено влажни поляни, ливади и пасища.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позволятелно за странични ползвания.

Салеп начленен (*Orchis morio L.*) - Многогодишно тревисто растение високо от 10 до 25 см. Всички околоцветни листчета, без устната, събрани шлемовидно в горната част на цвета. Цъфти април - юни.

Разпространение: Из тревисти места и храсталаци.

Употребяема част: Грутка.

Срещаемост: По единично.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в позволятелно за странични ползвания.

Синчец обикновен (*Scilla bifolia L.*) – Многогодишно тревисто растение. Луковицата му достига диаметър до 3 cm. От нея напролет израстват два листа и едно цветоносно стъбло. Листата са разположени в основата на стъблото, което е високо от 10 до 25 cm. Цветовете са съставени от 6 сини околоцветни листчета. Цъфти през пролетта - февруари-март до април.

Разпространение: Из тревисти места и храсталаци.

Употребяема част: Луковица.

Срещаемост: По единично.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в поволително за странични ползвания.

Трицветна теменуга (*Viola tricolor L.*) –Едногодишно тревисто растение. Стъблото високо 10-40 cm. Листата са 1-4 cm дълги, яйцевидни, на върха заострени, тъпо назъбени. Цветовете са единични, разположени в пазвите на средните и горните листа. Цъфти през месеците май-септември

Разпространение: Сухи тревисти места.

Употребяема част: Стрък.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в поволителното за странични ползвания.

Хилядолистен равнец (Бял равнец) (*Achillea millefolium gr.*) - Многогодишно тревисто растение с пълзящи подземни издънки, с право неразклонено стъбло. На върха на стъблото цветните кошнички са събрани в гъст щит. Всяка кошничка се състои от 5 периферни бели езичести цветове. Цъфти от юни до септември.

Разпространение: Расте из ливади и пасища, каменисти и тревисти места, изоставени ниви, край пътища и селища, вторично като заплевител в посеви.

Употребяема част: За лечебна цел се използват цветните кошнички и надземната част.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в поволително за странични ползвания.

Червен кантарион обикновен (*Centaurium erythraea Rafn*) - Двегодишно тревисто растение. Стъблата изправени, единични или по няколко, голи, високи 10-30 (40) cm, с розетка от листа в основата. Приосновните листа са дълги 0.5-2 cm, яйцевидноланцетни, стъбловите листа са дълги 1,5-3 cm, срещуположно разположени, с линейноланцетна или елипсовидна форма. Цъфти през месеците юни – август.

Разпространение: Расте по умерено влажни до сухи тревисти и каменисти места из пасища, изоставени обработваеми земи и ливади, в крайнините на храсталаци и редки гори като елемент на естествената растителност.

Употребяема част: Събират се напълно цъфнали стръкове, отрязани на 15-20 cm под върха на съцветието.

Срещаемост: На петна.

Добив: За производствени и лични нужди.

Мярка за опазване: Указание в поволително за странични ползвания.

На територията на общинските гори попадат още доста защитени растения съгласно Закона за биологичното разнообразие и според Червената книга на България, но не са включени в списъка на лечебните растения, които попадат под разпоредбите на Закона за лечебните растения, приет от Народното събрание и обнародван в ДВ. бр.96 от 1 Декември 2017г.

Министерство на околната среда и водите ежегодно издава заповед за ползването на тези видове. Ограничения и забрани по тази заповед не се отнасят за количества билки, събирани за лично ползване съгласно заповед № РД 89/03.02.2017г. на Министерство на околната среда и водите.

За всички останали видове е разрешено ползването им за производствени и лични нужди.

3. Анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебните растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване на ресурсите.

Традициите ни в народната медицина са изградени още по времето на древните траки, които с годините са обогатявани в различна степен от славяните и прабългарите, като и до днес всеки народен празник е свързан по един или друг начин с лечебни растения. Развитието на съвременната фармацевтика и медицина налагаат „нов поглед” на този източник на странични ползвания в общинските гори. За това опазването от увреждане или унищожаване с цел осигуряване на устойчиво ползване, като част от растителния генетичен фонд със сегашна или бъдеща ценност са приоритет. Това трябва да е система от мерки и дейности, целящи запазване на биологичното разнообразие и на ресурсите.

Тук се включват поддържането и съхраняването на екосистемите съдържащи лечебни растения, на естествените месторастения, както и поддържане и възстановяване на жизнеспособни популации на видовете. Тъй като разнообразието, както по отношение на условията на средата, така и по отношение на видовия състав на лечебните растения е голямо, то следва да се видят приоритетните места за опазването и съхранението им. Общината трябва да насочи мерките си към овладяване на уврежданията на тревните и храстови местообитания при добив на дървесина, регулиране на туристо-потока, както и към мероприятия насочени към поддържане на почвения, светлинния, топлинния и водния режими в местообитанията на лечебните растения, както и дейности и режими за осигуряване на добро жизнено състояние и възстановяване на популациите и ресурсите от лечебни растения. Вниманието на всички заинтересовани организации следва да бъде насочено към предприемане на практически мерки по ограничаване въздействието на установените застрашаващи фактори.

С оглед по-нататъшното подобряване на състоянието на находищата от лечебни растения, особено важно е на територията на общинските гори да се засили контрола върху събирането им.

Природоохранната значимост на района може да се популяризира допълнително чрез подготовката на подходящи брошури и дигитални, особено по отношение на редките видове.

ГЛАВА V
Характеристика на горските територии, собственост на
община Садово

1. Обща площ на общинската горска територия и разпределението ѝ по групи гори, според основните им функции.

Разпределението ѝ по вид на земите и горите е показано в Таблица № 14.

Таблица № 14
Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Вид на земите	Игло-	Широк.	Изд. за	Ниско-	Всичко	%
	листни	висок.	превр.	стъбл.		
	х е к т а р и					
Ест. произх. 0.4–1.0	-	1.1	223.7	4.7	229.5	86.3
Склопени култури	-	0.7	-	-	0.7	0.3
Несклопени култури	-	-	-	-	-	-
Общо с пълн. 0.4–1.0	-	1.8	223.7	4.7	230.2	86.6
Ест. произх. 0.1–0.3	-	2.5	2.3	0.9	5.7	2.1
Изредени култури	-	-	-	-	-	-
Общо с пълн. 0.1–0.3	-	2.5	2.3	0.9	5.7	2.1
Общо насаждения	-	4.3	226.0	5.6	235.9	88.7
Клек	-	-	-	-	-	-
Общо залес. площ	-	4.3	226.0	5.6	235.9	88.7
Пожарища	-	-	-	-	-	-
Голини	-	0.5	-	-	0.5	0.2
Сечища	-	6.5	-	-	6.5	2.4
Общо незал. дървопр.	-	7.0	-	-	7.0	2.6
обработваема площ	-	-	0.4	-	0.4	0.2
поляна	-	4.5	16.0	0.7	21.2	7.9
автомобилен път	-	-	0.1	-	0.1	-
просека	-	-	1.5	-	1.5	0.6
Общо недървопр. площ	-	4.5	18.0	0.7	23.2	8.7
Всичко	-	15.8	244.0	6.3	266.1	100.0
в т.ч. дървопр. площ	-	11.3	226.0	5.6	242.9	91.3

Общата площ на общинската горска територия в община Садово е 266.1 ха.

Залесената ѝ площ е 235.9 ха или 88.7 % от общата площ.

Преобладават издънковите гори за превръщане в семенни – 226.0 ха (95.8% от залесената площ), следват нискостъблени гори – 5.6 ха (2.4% от залесената площ) и широколистните високостъблени гори – 4.3 ха (1.8% от залесената площ).

Тази статистика показва в пълна степен характера и стопанисването на общинските гори.

Изредените естествени насаждения заемат – 5.7 ха (2.4% от залесената площ).

Незалесената дървопроизводителна площ (голини и сечища) е 7.0 ха. Сечищата заемат площ от 6.5 ха, а голините – 0.5 ха.

Недървопроизводителната площ е 23.2 ха, или 8.7 % от общата площ на община Садово. С най-голям дял са поляните – 21.2 ха (7.9% от общата площ) следвани от просеките – 1.5 ха (0.6% от общата площ), обработваеми площи – 0.4 ха (0.2% от общата площ) и автомобилни пътища – 0.1 ха.

Разпределението на общата площ по вид на земите в горските територии на община Садово при инвентаризацията от 2020 година е показано в Таблица № 15.

Таблица № 15
Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	ха	%
Залесена	235.9	88.7
Незалесена дървопроизводителна	7.0	2.6
Недървопроизводителна	23.2	8.7
Общо	266.1	100.0

Съобразно техните функции, разпределението на общинските горски територии са показани в Таблица № 16.

Таблица № 16
Разпределение на общата площ по функционална принадлежност

Функционална принадлежност	Площ ха	%
1. Стопански функции	76.3	28.7
2. Защитни функции	0.0	0.0
3. Специални функции	189.8	71.3
Всичко	266.1	100.0

При инвентаризацията от 2020 година, общата площ на горите и голите горски площи, собственост по КК на община Садово е 357.6 ха, от които като вид територия – горскостопанска са 266.1 ха, а горите в селскостопанска територия са 91.5 ха.

Статутът на горите в селскостопански територии не предполага в тях да бъдат планирани горскостопански мероприятия и тези гори няма да бъдат включени в горскостопанския план, поради това намалява площта от предишния горскостопански план.

В Таблица № 17 е направено сравнение на залесената площ по класове и подкласове на възраст при двете последователни инвентаризации.

Таблица № 17
Разпределение на залесената площ по класове и подкласове на възраст при двете последователни инвентаризации

класове на възраст	подкласове на възраст, год.	Година на инвентаризация				разлика, ха
		2013		2020		
		площ, ха	%	площ, ха	%	
I	1-10	50.1	18.1	2.7	1.1	-47.4
	11-20	67.8	24.5	39.3	16.7	-28.5
II	21-30	120.1	43.4	45.8	19.4	-74.3
	31-40	37.9	13.6	123.3	52.3	85.4
III	41-50	1.0	0.4	22.3	9.5	21.3
	51-60			1.0	0.4	1.0
IV	61-70					
	71-80			1.5	0.6	1.5
Общо		276.9	100.0	235.9	100.0	-41.0

Залесената площ на община Садово е намаляла със 41.0 ха.

Незалесената дървопроизводителна площ се увеличава с 3.9 ха, дължащо се на извършените голи сечи и образуването на сечища.

Недървопроизводителната площ също се увеличава с 13.9 ха, дължащо се на нарасването на дела на поляните.

По класове на възраст разликите се дължат на новоинвентаризираните гори, както и на неравномерното преминаване на насажденията и културите от един клас на възраст в друг, на изведените възобновителни, отгледни и санитарни сечи, сечи за реконструкция.

Възрастовата структура на гората, разгледана по класове на възраст е неравномерна. Най-голяма площ заема II клас на възраст (21-40 г.) – 71.7%, следва I (1-20 г.) – 17.8%, III (41-60 г.) – 9.9% и IV (61-80 г.) – 0.6% от залесената площ.

В Таблица № 18 е направено сравнение на дървесния запас (без клони) при двете последователни инвентаризации.

Таблица № 18

Разпределение на дървесния запас (без клони) по класове на възраст при двете последователни инвентаризации

класове на възраст	подкласове на възраст, год.	Година на инвентаризация				разлика, куб. м
		2013		2020		
		запас на осн. нас., куб. м	%	запас на осн. нас., куб. м	%	
I	1-10	315	2.4	75	0.6	-240
	11-20	2800	21.2	915	7.5	-1885
II	21-30	6970	52.8	2075	17.1	-4895
	31-40	3080	23.4	7535	61.6	4455
III	41-50	30	0.2	1485	12.1	1455
	51-60			65	0.5	65
IV	61-70					
	71-80			75	0.6	75
Общо		13195	100.0	12225	100.0	-970

Общият дървесен запас (без клони) се намалява спрямо установения при предходното устройство с 970 куб.м. Това намаляване се дължи основно на намаляване на залесената площ на общинските горски територии.

По класове на възраст запасът е неравномерно разпределен. Втори клас на възраст (21-40 г.) има участие по запас 78.7%, трети (41-60 г.) – 12.6%. Останалите класове на възраст имат по-малко участие в общия запас.

В Таблицы №№ 19 и 20 е показано разпределението на общата площ и запаса (без и с клони) по функционални групи при изготвянето на настоящия горскостопански план.

Таблица № 19
Разпределение на общата площ и запаса (без клони) по функционални групи

Групи гори	И г л о л и с т н и			Ш и р о к о л и с т н и			В с и ч к о		
	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м
СТОПАНСКИ ФУНКЦИИ	-	-	-	76.3	66.2	2750	76.3	66.2	2750
ЗАЩИТНИ ФУНКЦИИ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
защита на водите	-	-	-	-	-	-	-	-	-
защита на почвите	-	-	-	-	-	-	-	-	-
защита на техн.инфр.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
СПЕЦИАЛНИ ФУНКЦИИ	-	-	-	189.8	169.7	9475	189.8	169.7	9475
природна забележ.	-	-	-	182.5	167.4	9425	182.5	167.4	9425
защитена зона смесена	-	-	-	2.7	2.3	50	2.7	2.3	50
защ.зона местообитания	-	-	-	4.6	-	-	4.6	-	-
ЗАЩ.+СПЕЦ. ФУНКЦИИ	-	-	-	189.8	169.7	9475	189.8	169.7	9475
ОБЩО	-	-	-	266.1	235.9	12225	266.1	235.9	12225

Таблица № 20
Разпределение на общата площ и запаса (с клони) по функционални групи

Групи гори	И г л о л и с т н и			Ш и р о к о л и с т н и			В с и ч к о		
	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м
СТОПАНСКИ ФУНКЦИИ	-	-	-	76.3	66.2	3030	76.3	66.2	3030
ЗАЩИТНИ ФУНКЦИИ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
защита на водите	-	-	-	-	-	-	-	-	-
защита на почвите	-	-	-	-	-	-	-	-	-
защита на техн.инфр.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
СПЕЦИАЛНИ ФУНКЦИИ	-	-	-	189.8	169.7	10450	189.8	169.7	10450
природна забележ.	-	-	-	182.5	167.4	10400	182.5	167.4	10400
защитена зона смесена	-	-	-	2.7	2.3	50	2.7	2.3	50
защ.зона местообитания	-	-	-	4.6	-	-	4.6	-	-
ЗАЩ.+СПЕЦ. ФУНКЦИИ	-	-	-	189.8	169.7	10450	189.8	169.7	10450
ОБЩО	-	-	-	266.1	235.9	13480	266.1	235.9	13480

2. Категоризация на горската територия в община Садово

Категоризирането на горските територии, собственост на община Садово е част от общата категоризация, извършена при инвентаризацията на горските територии на ТП „ДГС Асеновград”.

При инвентаризацията от 2020 година горските територии се разпределят както следва:

I. Горски територии със стопански функции (съгласно Чл. 5 ал.4 от Закона за горите) – с обща площ 76.3 ха, от която 66.2 ха залесена и 10.1 ха – незалесена.

II. Горски територии със специални функции (съгласно чл. 5 ал.3 от Закона за горите).

II. 1. Горски територии със специални функции, обявени по реда и условията на Закона за защитените територии

2.1. *Природна забележителност* „Фосилни находки“ (Код в регистъра: 276).

Документи за обявяване:

1. Обявена за природна забележителност със Заповед № 36 от 11.01.1968 г., бр. 43/1968 на Държавен вестник.

Цели на обявяване: Опазване на вкаменелости от хоботни бозайници.

Отдели и подотдели: 402:а, м, р,с; 403:а-г, з,и, м, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 404:а, г, ж,з, л,м, ч, я, г1, 2, 4; 406:о-с, 6, 20; 407:з, к,л, н; 408:а,б, г-е, и-к, м-р, 1, 2, 7, 8, 16; 410:к, н-р, т-ф, ч,ш, я, 9, 10, 11, 13;

с обща площ: 182.5 ха

II. 2. Горски територии със специални функции, обявени по реда и условията на Закона за биологичното разнообразие

Защитени горски територии, обявени по Директива 92/43/ЕЕС - за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна:

1. *Защитена зона* „Река Черкезица“ (Код в регистъра: BG0000437).

Документи за обявяване:

Одобрена с решение на Министерски съвет: Решение № 122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник.

Отдели и подотдели: 410:ч,ш, я, 11;

с обща площ: 3.7 ха

2. *Защитена зона* „Река Чая“ (Код в регистъра: BG0000194).

Документи за обявяване:

Заповед No.РД-688 от 25.08.2020 г. на министъра на МОСВ, бр. 80/2020 на Държавен вестник

Отдели и подотдели: 412:8;

с обща площ: 0.7 ха

3. *Защитена зона* „Река Марица“ (Код в регистъра: BG0000578).

Документи за обявяване:

Одобрена с решение на Министерски съвет: Решение № 122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник.

Отдели и подотдели: 405:и, 1, 2, 4, 6; 406:о-с, 6, 20; 407:з, к, н;

с обща площ: 17.9 ха

Защитени горски територии, обявени по Директива 79/409/ЕЕС - съхранение на дивите птици:

1. *Защитена зона* „Марица-Първомай“ (Код в регистъра: BG0002081).

Документи за обявяване:

Обявена за защитена зона със Заповед № РД-909 от 11.12.2008 г. на министъра на МОСВ, бр. 13/2009 на Държавен вестник.

Цели на обявяване:

1. Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

2. Възстановяване на местообитания на видове птици по т. 2, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Отдели и подотдели: 405:и, 4; 407:з;

с обща площ: 3.6 ха

III. Горски територии със защитни функции – (съгласно чл.5, ал.3 от Закона за горите).

1. Защитни горски територии за защита на водите
Водоохранни гори и земи, определени съгласно – (съгласно чл.5, ал.2 от Закона за горите).

1. Санитарно-охранителна зона (СОЗ) около тръбните кладенци на ПС „Ахматово“, включени в системата за питейно-битово водоснабдяване на група Ахматово-Поповица-Богданица-Селци, общ. Садово, обл. Пловдив, определена със Заповед № СОЗ – М-221 от 15.04.2011 година.

Пояс II – подотдели: 402:м, р; с площ 4.5 ха.

2. Защитни горски територии за защита на почвите

2.1. Защитна ивица край река Марица, съгласно

Отдели и подотдели: 407:з;

с обща площ: 0.9 ха

3. Таксационна характеристика на насажденията

При инвентаризацията на горите от 2013 година са били обособени условни стопански класове. При изработване на настоящия горскостопански план са обособени стопански класове, адаптирани към изискванията на Наредба №18 и заданието за проектиране, показани в Таблица №21.

Тъй като горскостопанския план е изработен съгласно Наредба №18 от 7 октомври 2015 год. за инвентаризация и планиране в горските територии”, са извършени някои корекции в определените при инвентаризацията стопански класове. От обособеният „Благунов средно и нискобонитетен за превръщане” условен стопански клас е обособен „Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане”. Останалите стопански класове са адаптирани към изискванията на Наредба №18 и заданието за проектиране.

Таблица №21
Стопански класове в горите на община Садово

Групи гори	С	т	Ф	Защитни	Специални	Всичко	%
Условен стопански клас	х е к т а р и						
Широколистен	-	-	-	-	1.1	1.1	0.5
Смесен СрН П	-	-	-	-	2.5	2.5	1.1
Дъбов СрН П	64.1	-	-	-	159.4	223.5	94.6
Акациев	1.1	-	-	-	4.5	5.6	2.4
Тополов	1.0	-	-	-	2.2	3.2	1.4
Общо	66.2	-	-	-	169.7	235.9	100.0

Средните таксационни показатели за горските територии на община Садово са следните:

Общата залесена площ на горите, общинска собственост е 235.9 ха.

Общият запас (без клони) на основните насаждения и култури е 12225 куб.м.

С клони общият запас на основните насаждения и култури е 13480 куб.м.

Средната възраст на гората е 30 години.

Средният бонитет е V (4.90).

Средната пълнота е 0.76.

Средният запас на един хектар е 52 куб.м.

Общият среден годишен прираст е 412 куб.м.

Общият среден годишен прираст на един хектар е 1.75 куб.м

4. Видове гори

В таблица № 22 е показано разпределението на залесената площ по видове гори и стопански класове за горските територии на община Садово, а в Таблица № 23 са показани средните таксационни показатели и разпределението на залесената площ и дървесния запас по условни стопански класове.

От таблицата е видно, че преобладаващия вид гора в общинските гори е „Ест. гори от кдб” – 94.7% и „Култ. и изд. ак нас.” с 2.4% от площта.

Таблица № 22
Разпределение на залесената площ по видове гори и стопански класове

Вид гори	Стопански клас					Всичко	%
	А	ДСрНП	СмСрНП	Т	Ш		
Ест. гори от кдб		223.5				223.5	94.7
Ест. крайречни гори				2.5	1.1	3.6	1.5
Изд. смес. дъбови гори			2.5			2.5	1.1
Култ. и изд. ак нас.	5.6					5.6	2.4
Култ. от хибр.тп и др.				0.7		0.7	0.3
Всичко	5.6	223.5	2.5	3.2	1.1	235.9	100.0

Таблица № 23
Средни таксационни показатели и разпределение на залесената площ и дървесния запас по условни стопански класове

Условен стопански клас	Площ	% от	Средна	Среден	Средна	Среден	Общ	Общ ср.	Запас	Запас	Запас	Запас
	общата	залесена	възраст	бонитет	пълнота	запас на	среден	годишен	без	с	надлесни	надлесни
	площ	площ	год.			хектар	прираст	хектар	клони	клони	без	с
	ха	%				куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м
Широколистен	1.1	0.5	25 V	5.00	0.70	82	4	3.64	90	100	-	-
Смесен СрН П	2.5	1.1	27 III	3.16	0.23	24	3	1.20	60	60	-	-
Дъбов СрН П	223.5	94.6	31 V	4.97	0.78	51	375	1.68	11490	12665	-	-
Акациев	5.6	2.4	12 IV	3.84	0.62	35	17	3.04	195	215	-	-
Келявогабъров	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тополов	3.2	1.4	38 III	3.00	0.39	122	15	4.69	390	440	-	-
Общо	235.9	100.0	30 V	4.90	0.76	52	412	1.75	12225	13480	-	-

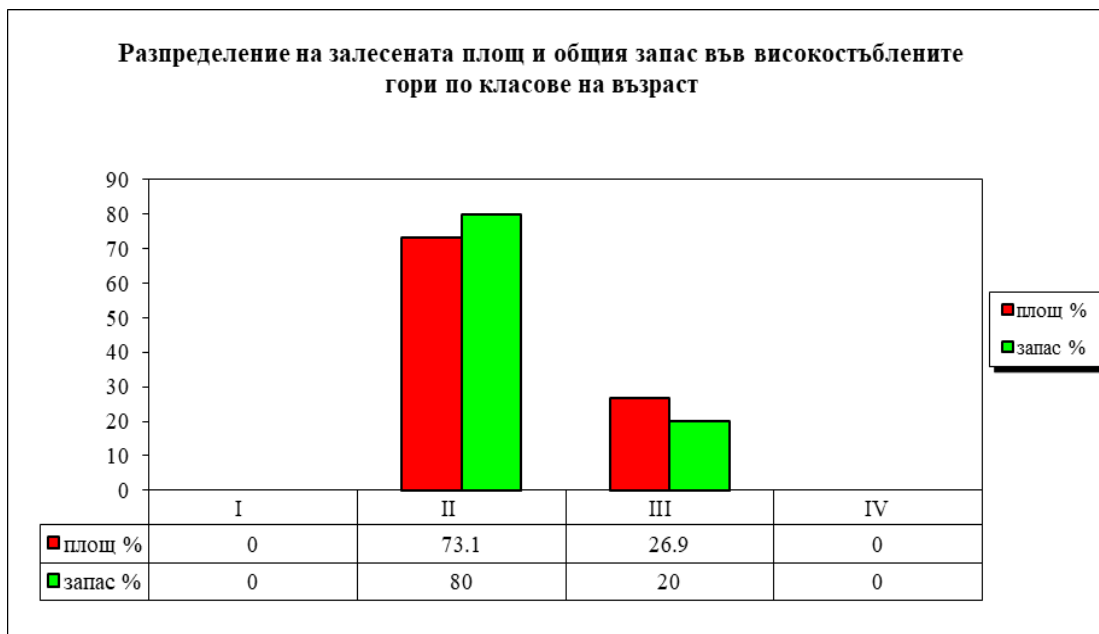
За онагледяване са дадени следните диаграми:

1. Диаграма № 2 за процентното разпределение на залесената площ по условни стопански класове.
2. Диаграма № 3 за процентното разпределение на залесената площ и дървесния запас по класове на възраст във високоствъблени гори.
3. Диаграма № 4 за процентното разпределение на залесената площ и дървесния запас по класове на възраст в издънковите гори за превръщане в семенни.
4. Диаграма № 5 за процентното разпределение на залесената площ и дървесния запас по класове на възраст в нискоствъблените гори.
5. Диаграма № 6 за процентното разпределение на залесената площ и запас по дървесни видове.

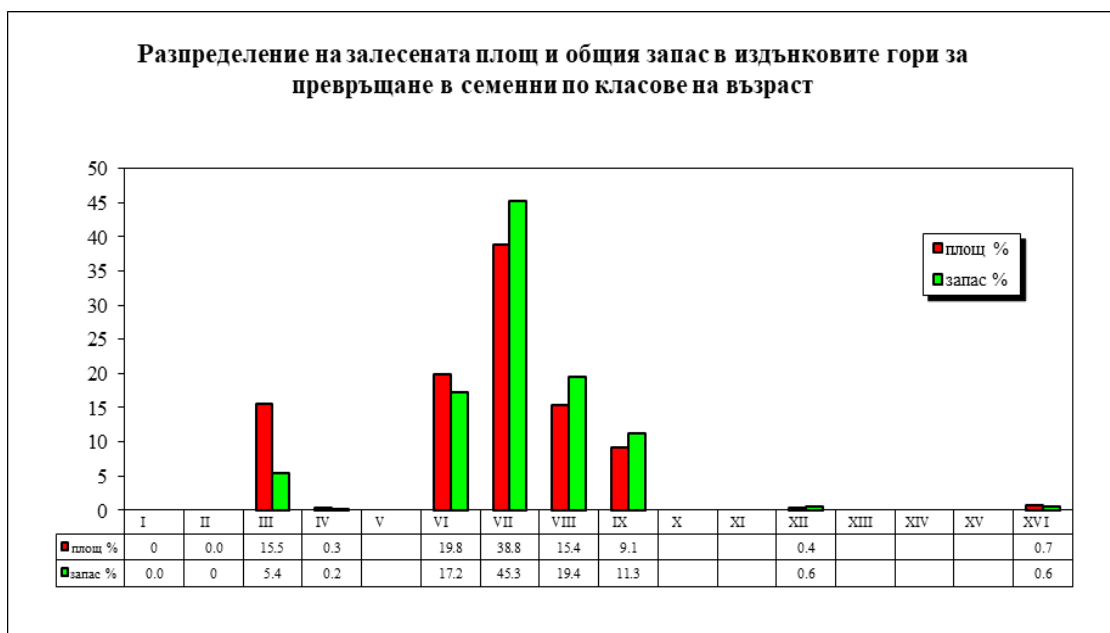
Диаграма № 2

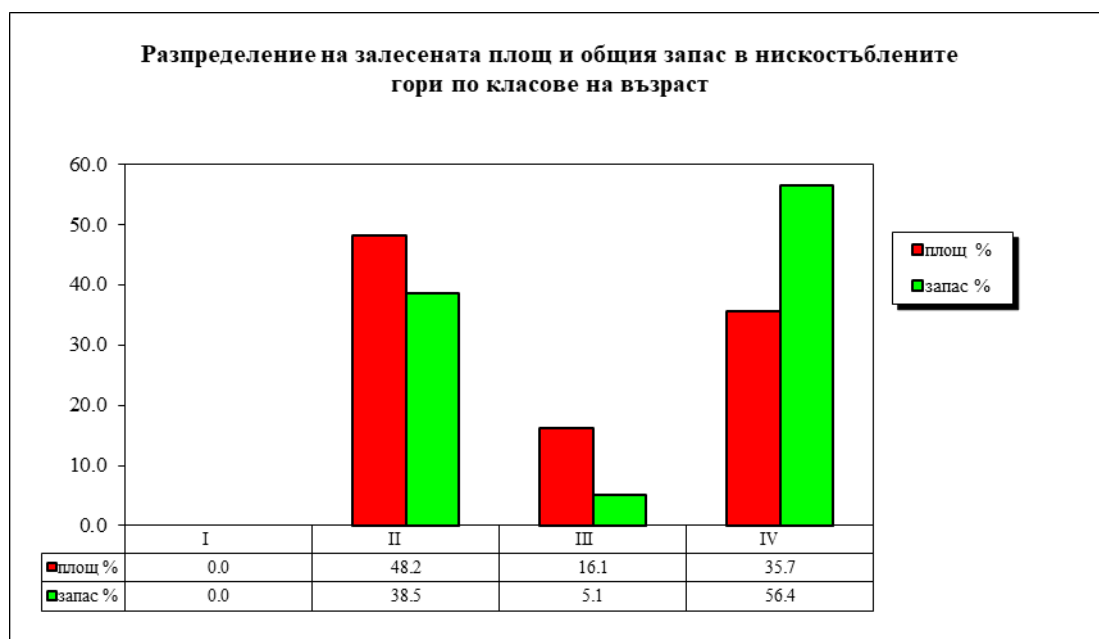
Диаграма № 3

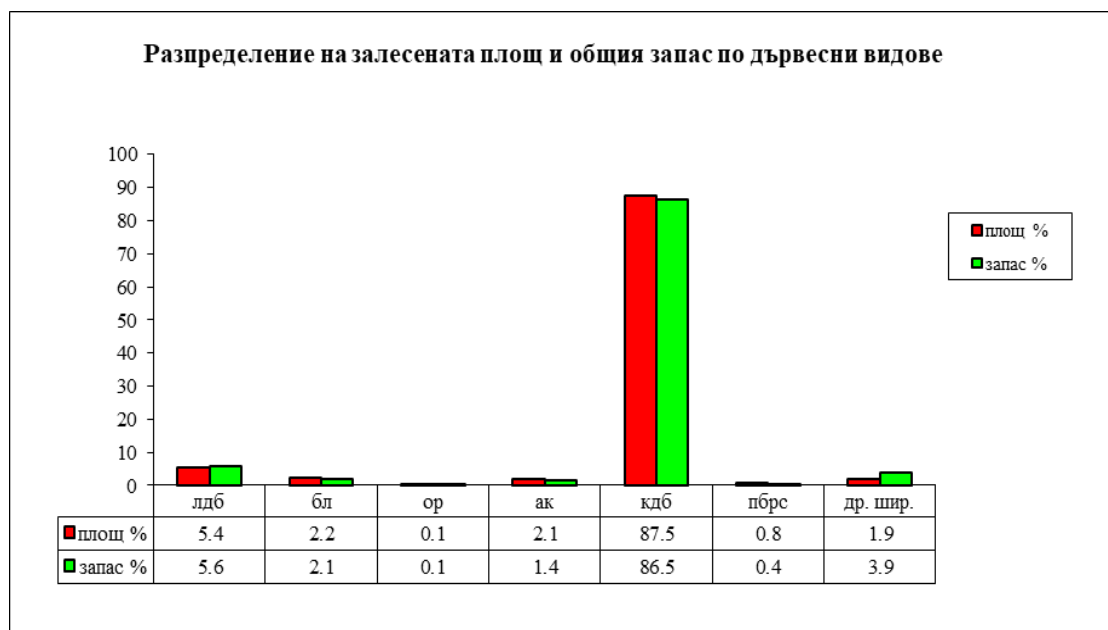
Диаграма № 4

Диаграма № 5

Диаграма № 6

Технически забележки

1. Средно претеглени са следните стойности: средна възраст, средна пълнота, среден бонитет.
2. Средно аритметични са: запас на един хектар, среден годишен прираст на един хектар.
3. Общият среден годишен прираст е сумарна величина от средният годишен прираст по подкласове (за високостъблените и издънкови гори) и класове (за нискостъблените гори) на възраст.
4. Само за групата гори със специални функции: площите и запасите в таблиците показващи разпределението на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст не съвпадат с показаните в таблици: разпределение на залесената площ по дървесен вид и бонитет; разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст; разпределение на запаса без клони и с клони по дървесни видове и класове на възраст (и за основните насаждения и за надлесните дървета). В последните е показано и сумарно парциалното участие на дървесните видове както по площ, така и по запас във всички насаждения от групата гори със специални функции.

5. Турнуси на сеч в горите на община Садово

Турнусите на сеч са съобразени с изискванията на чл. 102 от Закона за горите и Приложение №5 от Наредба №18 за инвентаризация и планиране.

Турнусите на сеч, както и целта на стопанисване са показани по стопански класове по-долу.

А. Широколистни високостъблени

1. Условен стопански клас – Широколистен високостъблен – ШВ

Целта на стопанисване е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см при турнус на сеч 100 години

Б. Тополови

2. Условен стопански клас – Тополов (Т)

Целта на стопанисване е запазване на защитните и специални функции на горите и добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 30 см, при турнус на сеч 15 години за тополовите култури разположени на типични тополови месторастения. За тополовите култури разположени на нетипични месторастения турнуса на сеч е 12 години с цел производство на средна строителна дървесина. Стопанисването на насажденията от бяла върба и бяла топола ще бъде насочено към запазване на брегозащитните им функции и биоразнообразието, без да се определя стопанска цел и турнус.

В. Издънкови за превръщане

3. Стопански клас - Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане (ДСрНП)

Целта на стопанисване е запазване на защитните и специални функции на горите, превръщането им в семенни, както и и добив на средна строителна дървесина при турнус на сеч 55 години.

4. Условен стопански клас - Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – СмСрНП

Целта на стопанисване е запазване на защитните и специални функции на горите, превръщането им в семенни, както и и добив на средна строителна дървесина при турнус на сеч 55 години.

Г. Нискостъблени гори

5. Условен стопански клас – Акациев (А)

Целта на стопанисване е запазване на защитните и специални функции на горите и добив на средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 8 см при турнус на сеч 20 години.

ГЛАВА VI

Основни насоки за организация на стопанската дейност

Управлението на горските територии - общинска собственост, се осъществява:

1. От общинска горска структура, организирана в една от следните форми:
 - а) структурно звено в администрацията на общината.
 - б) търговско дружество, в което общината е едноличен собственик на капитала.
 - в) общинско предприятие по смисъла на Закона за общинската собственост.
2. От държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства въз основа на договор:
3. От физически лица или търговци, вписани в публичните регистри по чл. 235 и 241, въз основа на договор.

В едномесечен срок от избора на формата на управление кметът на общината писмено уведомява за това регионалната дирекция по горите.

За ръководител на общинска горска структура се назначава лице, което отговаря на изискванията за директор на държавно горско стопанство и е вписано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика.

Общинският съвет определя с наредба формата за управление на горските територии - общинска собственост.

Направление на стопанисването

Лесовъдско-техническите и икономическите форми на горите собственост на община Садово и характера на производството се определят от основите на стопанисването. При определянето му се вземат под внимание състоянието на насажденията, целта на производство и функционалната принадлежност на горите.

В горите със стопански функции основната цел е добив на различна по вид, качество и количество дървесина, съобразно възможностите на месторастенията и дървесния вид, в съчетание с естественото възобновяване на насажденията, както и на различните странични ползвания от горите.

В този горскостопански план, съобразно сегашното състояние на насажденията, проектирането е насочено към запазване и увеличаване на естествените смесени и разновъзрастни насаждения, като по-високопродуктивни, по-устойчиви здравословно, съхраняващи богатия растителен и животински свят и най-подходящи за реализация на комплекса дървопроизводство и средообразуване.

В горите със защитни и специални функции на първо място се поставя функцията, отредена на гората, а дървопроизводството е на второ място.

ГЛАВА VII

Планирани горскостопански мероприятия

1. Насоки на стопанисване

Планирането на насоката на стопанисване е извършено съобразно изискванията на Наредба №8 от 5 август 2011 година за сечите в горите.

Допустимият размер на ползване е съобразен с Наредбата за сечите и с режимите на ползване на съответната защитена зона по Натура 2000.

Освен насоката на стопанисване, в горите, собственост на община Садово, са планирани и видовете сечи: възобновителни (съобразно възприетите турнуси по стопански класове) и отгледни.

Сечите са съобразени с „Наредба №8 от 05.08.2011 год. за видовете сечи и методите за тяхното провеждане”. Видът на възобновителната сеч и интервала за провеждането ѝ е избран съобразно състоянието на насажденията, пълнотата, бонитета, наличието и разположението на жизнен подраст, типа месторастене, наклона на терена, изложението, водената сеч, стопански клас или функционалната група.

Първостепенна задача при планирането на насоката на стопанисване - възобновяване е производство и добив на висококачествена дървесина, създаване на условия за семенно възобновяване на насажденията, подобряване на здравословното им състояние, опазване на биологичното разнообразие на горите.

При планиране на насоката на стопанисване - отглеждане се цели регулиране на състава, произхода и растежа на насажденията, селекция на дърветата, подобряване на защитните и рекреационни функции, подобряване на здравословното състояние и устойчивост на насажденията, съкращаване срока за производство на едра строителна дървесина, намаляване риска от пожари. Интензивността и повтаремостта им е избрана в зависимост от състава, възрастта и състоянието на насажденията.

Планираните мероприятия и стопанисването в горските територии, попадащи в горските типове природни местообитания в границите на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие са насочени към поддържане или възстановяване тяхното благоприятно състояние, чрез използване на лесовъдски системи, които толерират местните растителни видове; забрана за залесяване с чужди видове и/или произходи, както и залесяване на естествените открити пространства в местообитанията, ограничаване на нискостъблено и едновъзрастно стопанисване на горите; съхраняването на характерните за местообитанието дървесни видове и произходи при провеждане на лесовъдските дейности, трансформация на горскостопанските дейности от едроплощни към дребноплощни, поддържане на мъртва дървесина от 8 до 10 % от запаса на насажденията, с изключение на насаждения от първи и втори клас на пожароопасност, запазване на дървета с хралупи, единични и групи от стари дървета, проектиране и прилагане на природосъобразни технологии при провеждане на горскостопанските дейности, запазване целостта на ландшафта при планиране на горски пътища и на съпровождащата горскостопанската дейност инфраструктура, поддържане на зони около постоянните водни течения с ширина не по-малка от 15 метра, в които не е планирано провеждането на сечи или е планирано да се провеждат с интензивност не по-голяма от 5 % от запаса на насажденията.

В Таблица № 24 е показано разпределението на предвиденото ползване по Насока на стопанисване.

Таблица № 24

Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ с планирана НАСОКА НА СТОПАНИСВАНЕ и ГРУПИ ГОРИ на територията на община Садово

ГРУПИ ГОРИ	Мерни единици	Възобновяване	Отглеждане	Транс-формация	ОБЦО	%
Иглолистни	ха	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-
Широколистни високостъблени	ха	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-
Издънкове за превръщане	ха	-	164.1	-	164.1	98.4
	куб.м	-	1600	-	1600	86.0
Нискостъблени	ха	2.0	-	-	2.0	1.2
	куб.м	110	-	-	110	5.9
Тополови	куб.м	0.7	-	-	0.7	0.4
	ха	150	-	-	150	8.1
ВСИЧКО	ха	2.7	164.1	-	166.8	100.0
	куб.м	260	1600	-	1860	100.0

1.1. Насока на стопанисване – Възобновяване

Общата площ, предвидена с насока на стопанисване възобновителна сеч е 2.7 ха (Табл. № 25).

Предложени са следните възобновителни сечи:

1.1.1. Гола сеч

Голите сечи са възобновителни сечи с последващо възобновяване. Те се провеждат в тополовите гори, както и в насаждения, определени за нискостъблено стопанисване.

Гола сеч е проектирана на площ от 2.7 ха, представляваща 100% от общата площ на възобновителните сечи. Сечта е предвидена в следните стопански класове – Тополов (Т) и Акациев (А), на обща площ от 2.7 ха.

Площта предвидена за гола сеч се разпределя, както следва: в горите със стопански функции – 1.1 ха, а в горите със защитни и специални функции – 1.6 ха.

Общият добив проектиран с гола сеч е в размер на 260 куб. метра без клони.

1.2. Насока на стопанисване – Отглеждане

С цел оползотворяване на естествения отпад, регулиране и подобряване на състава на културите и насажденията, повишаване на тяхната продуктивност и устойчивост, поддържане на добро санитарно състояние и съкращаване на срока за производство на технически зряла дървесина, повишаване на защитните и специални функции на гората, през следващото десетилетие се предлага да се водят отгледни сечи в култури и насаждения на обща площ 164.1 ха, с материален добив 1600 куб.м. (без клони).

В Таблица № 26 е даден размерът на ползването по площ, запас, вид на сечта, стопански клас, функционална принадлежност и общо, за териториите собственост на община Садово в района на ТП „ДГС Асеновград“.

1.2.1. Прореждания

Проектирани са да се водят в насаждения и култури на възраст от 21 до 40 години (за високостъблените дъбови – до 60 г.), с пълноти от 0.8 до 1.0 вкл., а при неравномерен строеж – и при средна пълнота 0.7, но при наличие на гъсти групи. С извеждането на прорежданията се цели да се осигури прираста по височина и се отгледат дървета с прави самоокастрени стъбла и добре развити корони. В зависимост от пълнотата, бонитета, дървесния вид, месторастенето, наклона и изложението интензивността на сечта варира от 15 до 20% и пълнота след сечта не по-малка от 0.7-0.8.

Прорежданията са предвидени на обща площ 143.6 ха с материален добив от 1455 куб.м. (без клони).

1.2.2. Пробирки

Проектирани са в насаждения над 41 (за високостъблените дъбови – над 61) годишна възраст при пълнота над 0.7 или при неравномерен строеж при средна пълнота 0.7 и при наличие на гъсти групи. С извеждането на пробирките се цели да се осигури прираста по диаметър на екземплярите с желани стъблени форми и осигуряване на равномерното им разпределение. Интензивността на сечта варира от 10 до 15% в зависимост от пълнотата, бонитета, типът месторастене, наклона, изложението и пълнота след сечта не по-малка от 0.7.

Пробирките са проектирани на площ от 20.5 ха с материален добив 145 куб.м. (без клони).

Таблица № 25

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта

Стопански клас	постепенна	в т.ч. п ф1	в т.ч. п ф2	Вид на възобновителната сеч						изборна	гола	гола на м.площи	Общо	%
				в т.ч. по ф	постеп. на м.п.	постеп. котлов.	групово постеп.	неравн. постеп.	групово изборна					
х е к т а р и														
Стопански функции														
Акациев														
Площ, ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.1	-	1.1	40.7
Полз.без кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70	-	70	26.9
Полз.с кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80	-	80	27.1
Всичко Стопански функции														
Площ, ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.1	-	1.1	40.7
Полз.без кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70	-	70	26.9
Полз.с кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80	-	80	27.1
Защитни и специални функции														
Акациев														
Площ, ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9	-	0.9	33.3
Полз.без кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-	40	15.4
Полз.с кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	-	45	15.3
Тополов														
Площ, ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7	-	0.7	26.0
Полз.без кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	150	57.7
Полз.с кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	170	-	170	57.6
Всичко Защитни и специални функции														
Площ, ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.6	-	1.6	59.3
Полз.без кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	190	-	190	73.1
Полз.с кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	215	-	215	72.9
Общо Стф, ЗФ и Спф														
Площ, ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.7	-	2.7	100.0
Полз.без кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	260	-	260	100.0
Полз.с кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	295	-	295	100.0

Таблица № 26

Размер на ползването по насока, вид на сечта, площ и запас, по стопански класове, функционални групи и общо

Насока на стоп.	ВЪЗОБНОВЯВАНЕ	О Т Г Л Е Ж Д А Н Е					СЕЛЕКЦ. ЗА ТРАНСФОРМАЦИЯ ТЕХНИЧЕСКА							Общо	% отгл.на подраст	изс.на подл./хр		
		Възобн. сечи	осветл. (осв.к.)	прч	прр	прб линейно-селект.	Общо селекционна	транс-формация	Изборно прр	Техн. сечи	сани-тарна	прину-дителна						
превърщане (пр)																		
Дъбов СРН П																		
СтФ	ха	-	-	-	25.4	-	-	25.4	-	-	-	-	-	-	25.4	15.2	-	-
	куб.м	-	-	-	255	-	-	255	-	-	-	-	-	-	255	13.7	-	-
ЗФ и СпФ	ха	-	-	-	118.2	20.5	-	138.7	-	-	-	-	-	-	138.7	83.2	-	-
	куб.м	-	-	-	1200	145	-	1345	-	-	-	-	-	-	1345	72.2	-	-
Всичко	ха	-	-	-	143.6	20.5	-	164.1	-	-	-	-	-	-	164.1	98.4	-	-
	куб.м	-	-	-	1455	145	-	1600	-	-	-	-	-	-	1600	85.9	-	-
нискостъблени (нис)																		
Акациев																		
СтФ	ха	1.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.1	0.7	-	-
	куб.м	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70	3.8	-	-
ЗФ и СпФ	ха	0.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9	0.5	-	-
	куб.м	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	2.2	-	-
Всичко	ха	2.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.0	1.2	-	-
	куб.м	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	110	6.0	-	-
тополови (топ)																		
Тополов																		
СтФ	ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ЗФ и СпФ	ха	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7	0.4	-	-
	куб.м	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	8.1	-	-
Всичко	ха	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7	0.4	-	-
	куб.м	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	8.1	-	-
Общо	ха	2.7	-	-	143.6	20.5	-	164.1	-	-	-	-	-	-	166.8	100.0	-	-
	куб.м	260	-	-	1455	145	-	1600	-	-	-	-	-	-	1860	100.0	-	-

2. Общ размер на годишното ползване по насоки и видове сечи

Стояща маса в плътни куб. м (без клони)

Вид на сечта	куб.м
Възобновителни сечи	260
Отгледни сечи	1600
Общо	1860

Планираното общо годишно ползване от възобновителни сечи в горските територии, собственост на община Садово е 260 куб. м стояща маса без клони.

Планираното общо годишно ползване от всички сечи в горските територии, собственост на община Садово е 1860 куб. м стояща маса без клони.

Залесената площ на горите, общинска собственост е 235.9 ха.

Общият среден годишен прираст за горите, общинска собственост е 412куб.м.

Общият запас на насажденията общинска собственост е 12225 куб.м. (без клони).

Общото годишно ползване на 1 ха залесена площ в горите, общинска собственост е 0.79 куб.м/ха.

Годишното ползване от възобновителни сечи на 1 ха залесена площ в горите, общинска собственост е 0.11 куб.м/ха.

Общото годишно ползване от общият запас на насажденията за горите, общинска собственост е 1.52%.

Годишното ползване от възобновителни сечи от общият запас на насажденията за горите, общинска собственост е 0.21%.

Годишното ползване от възобновителни сечи от общия среден годишен прираст за горите, общинска собственост е 6.3%.

Годишното ползване от отгледни сечи от общия среден годишен прираст за горите, общинска собственост е 38.8%.

Общото годишно ползване от общия среден годишен прираст за горите, общинска собственост е 45.1%.

3. Добиви и сортименти от лесосечния фонд

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти за горите собственост на община Садово е дадено в Таблица № 27.

От предвидената за отсичане в община Садово стояща маса 2065 куб.м (с клони) през десетилетието се очаква да се добият следните основни групи сортименти:

Собственик	ЕСД	ССД	ДСД	Общо строителна	Дърва за отопление	Изп. вършина	Отпад	Общо
Община Садово	115	255	45	415	1315	0	335	2065

Количеството на посочените в таблиците сортименти се отнася общо за ревизионния период, но не и за годишните добиви. В тях съотношението ще се мени в зависимост от комплектованият за съответната година лесосечен фонд.

Разпределението на очакваните добиви по сортименти е извършено въз основа на възприети проценти за сортиментиране (таблица № 28).

Таблица № 27
Разпределение на предвидената за отсичане стояща маса, по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти

Вид на сечта и дървесен вид	предв. за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дърв. маса	вероятен добив			сортименти		Площ (ха)	
	без кл.	с клоно			строителна средна	дървесина дребна	общо	дърва за отг	използ. вършина		
I. ВЪЗОВНОВИТЕЛНИ СЕЧИ											
Възобн. в тополови											
тп I-214	150	170	25	145	115	5	5	125	20	0	0.7
широколистни %	88.2	100.0	14.7	85.3	67.7	2.9	2.9	73.5	11.8	0.0	0.7
Възобн. в тополови %	88.2	100.0	14.7	85.3	67.7	2.9	2.9	73.5	11.8	0.0	0.7
Възобн. в нискостъблени											
Акация	110	125	25	100	0	40	10	50	50	0	2.0
широколистни %	88.0	100.0	20.0	80.0	0.0	32.0	8.0	40.0	40.0	0.0	2.0
Възобн. в нискостъблен %	88.0	100.0	20.0	80.0	0.0	32.0	8.0	40.0	40.0	0.0	2.0
Общо I %	260	295	50	245	115	45	15	175	70	0	2.7
	88.1	100.0	16.9	83.1	38.9	15.3	5.1	59.3	23.8	0.0	
II. ОТГЛЕДНИ СЕЧИ											
Прореждане в превр.											
Летен дъб	60	70	10	60	0	25	5	30	30	0	8.6
Благун	25	25	0	25	0	10	0	10	15	0	2.8
Космат дъб	1370	1515	250	1265	0	145	25	170	1095	0	132.2
широколистни %	90.4	100.0	16.1	83.9	0.0	11.1	1.9	13.0	70.9	0.0	143.6
Прореждане в превр. %	90.4	100.0	16.1	83.9	0.0	11.1	1.9	13.0	70.9	0.0	143.6
Пробирка в превръщане											
Летен дъб	30	30	5	25	0	15	0	15	10	0	4.1
Космат дъб	115	130	20	110	0	15	0	15	95	0	16.4
широколистни %	90.6	100.0	15.6	84.4	0.0	18.8	0.0	18.8	65.6	0.0	20.5
Пробирка в превръщане %	90.6	100.0	15.6	84.4	0.0	18.8	0.0	18.8	65.6	0.0	20.5
Общо II %	1600	1770	285	1485	0	210	30	240	1245	0	164.1
	90.4	100.0	16.1	83.9	0.0	11.9	1.7	13.6	70.3	0.0	
Всичко %	1860	2065	335	1730	115	255	45	415	1315	0	166.8
	90.1	100.0	16.2	83.8	5.6	12.3	2.2	20.1	63.7	0.0	
Общо от всички видове сечи											
иглолистни %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0
Летен дъб	90	100	15	85	0	40	5	45	40	0	12.7
Благун	25	25	0	25	0	10	0	10	15	0	2.8
Акация	110	125	25	100	0	40	10	50	50	0	2.0
Космат дъб	1485	1645	270	1375	0	160	25	185	1190	0	148.6
тп I-214	150	170	25	145	115	5	5	125	20	0	0.7
широколистни %	90.1	100.0	16.2	83.8	5.6	12.3	2.2	20.1	63.7	0.0	166.8
Всичко %	1860	2065	335	1730	115	255	45	415	1315	0	166.8
	90.1	100.0	16.2	83.8	5.6	12.3	2.2	20.1	63.7	0.0	

Таблица № 28

Възприети проценти за сортиментиране на предвидената за отсичане стояща маса (с клони) по видове сечи и дървесни видове, за горите стопанисвани от Община Садово

Вид на сечта и дървесен вид	Стояща маса	Отпад	Лежача маса	Строителна дървесина			Общо дърва стр.д-на за огр	използ върш	
				Едра	Средна	Дребна			
I. ВЪЗОВНОВИТЕЛНИ СЕЧИ									
Възобн. в тополови									
тп I-214	100	14	86	67	3	2	72	14	0
Възобн. в нискостъблени									
Акация	100	17	83	0	33	9	42	41	0
II. ОТГЛЕДНИ СЕЧИ									
Прореждане в превр.									
Летен дъб	100	17	83	0	35	4	39	44	0
Благун	100	17	83	0	35	4	39	44	0
Космат дъб	100	17	83	0	10	2	12	71	0
Пробирка в превръщане									
Летен дъб	100	17	83	0	45	3	48	35	0
Космат дъб	100	17	83	0	13	2	15	68	0

4. Възобновяване и залесяване

4.1. Естествено възобновяване

В района на община Садово съществуват добри условия за естествено възобновяване на съществуващата дървесна растителност.

Начинът на възобновяване на сечнозрелите насаждения, по естествен или изкуствен път, или комбиниран чрез съчетаване на естественото с изкуственото възобновяване, е определен конкретно за всяко насаждение, с оглед типологичната му принадлежност, особеностите на дървесните видове от целевия бъдещ състав, проведените в миналото лесовъдски мероприятия и резултати от тях.

Важно условие за естественото възобновяване на насажденията е поддържането на оптимален склоп при извършването на сечите с предварително естествено възобновяване, своевременно осветление на подраста и почистването на насажденията от отпадъци.

При смесеното естествено и изкуствено възобновяване, за получаване на целевия дървесен състав, сечите да се извършат при съчетаване с разрохкване на почвената постилка, залесяване на невъзобновените участъци и толериране на желаните дървесни видове при отглеждане на подраста.

4.2. Залесяване

Размерът на предвидените през десетилетието залесителни мероприятия по вид на залесяването, по дървесни видове и необходимите фиданки за горските територии общинска собственост е показано в Таблица № 29.

Дървесните видове, предвидени за залесяване са избрани съгласно типовете месторастения, с оглед осигуряване по-добри показатели на бъдещия дървостой, запазване на характерната за съответните местообитания по Natura 2000 растителност и подобряване на защитните и украсни функции на гората.

За извършване на предвидените залесявания ще бъдат необходими 2 900 хил бр. фиданки от тп I-214.

Таблица № 29

Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване и на необходимия посадъчен материал по дървесни видове

Дървесен вид	ново залес.	възст. на гори	ЗА ЛЕС Я В А Н Е			В З Р Е Л И Н А С.			Всичко ЗАЛЕ-СЯВАНЕ	ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ	
			подпом. възобн.	след гола	след оконч. нер. пост.	Всичко в зрели	попълв. редини	фиданки на 1 ха		фиданки всичко	
х е к т а р и											
броя хил. бр.											
Общо ИГЛОЛИСТНИ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
тп I-214	-	-	-	7.2	-	-	7.2	-	7.2	400	2.9
Общо ШИРОКОЛИСТНИ	-	-	-	7.2	-	-	7.2	-	7.2	-	2.9
Всичко	-	-	-	7.2	-	-	7.2	-	7.2	-	2.9

4.3. По насоки и почвоподготовка

През следващото десетилетие е предвидено залесяване върху площ от 7.2 ха.

4.3.1. В зрели насаждения

Това са залесявания за възобновяване и подпомагане на естественото възобновяване в зрели гори, в които са проведени голи сечи или окончателни фази на възобновителни сечи; в гори със затруднено естествено възобновяване със склопеност над 0.6 или при групов строеж над 0.7 и след проведена неравномерно постепенна сеч.

- след гола сеч (в тополовите култури) е проектирано залесяване с почвоподготовка пълна оран и орни пояси на общо 7.2 ха.

4.4. По вид на почвоподготовката

При залесяванията с тополови култивари предвидените площи са с почвоподготовка пълна оран и орни пояси.

Таблица № 30
Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване по вид на почвоподготовката

Почвоподготовка	Общо Годишно		
	ха	%	ха
орни пояси тракт. тяга	1.5	20.8	0.2
пълна оран тракт. тяга	5.7	79.2	0.6
Общо МЕХАНИЗИРАНА	7.2	100.0	0.7
Всичко	7.2	100.0	0.7

При залесяването следва да се използват само стандартни фиданки. Количеството им е съобразено с нормативите, посочени в Наредба № 2 от 07.02.2013 г. за залесяване и инвентаризация на горските култури, като е избран оптималния брой фиданки на хектар.

Съобразно тези нормативи са възприети следните гъстоти на хектар: тополи по 400 бр фид./ха.

5. Недървесни ползвания от горите

В района на община Садово през настоящото десетилетие ще се реализират следните недървесни ползвания:

5.1. Паша

През периода 2021 – 2030 год. основният вид странично ползване ще бъде пашата на добитък. Разрешава се паша върху площ от 82.5 ха или 31.0% от общата площ на общинските горски територии. Ще се допуска паша ежегодно на 82 броя едър или 411 броя дребен добитък (овца или свиня), или комбинация от тях.

Таблица № 31
Разпределение на разрешената за паша площ и добитък

Обща площ, ха	Разрешена за паша площ, ха	% от общата площ	Добитък	
			Едър, броя	Дребен, броя
266.1	82.5	31.0	82	411

Изчисленията са направени при нормативи:

- за високостъблени гори – 1.2 ха за един бр. едър рогат добитък или 0.25 ха за 1 бр., дребен добитък;

- за издънкови гори – 1.0 ха за един бр. едър рогат добитък или 0.2 ха за 1 бр., дребен добитък.

В насаждения с височина между 1.5 и 3.0 м се допуска паша по усмотрение на собственика.

Списък на забранената за паша площ по отдели и подотдели е даден в Приложенията към горскостопанския план.

5.2. Добив на сено

Добив на трева за сено не се предвижда.

5.3. Добив на билки, горски плодове и гъби

Добив на билки, горски плодове и гъби не се предвижда.

6. Техничко-укрепителни мероприятия.

На територията на горите общинска собственост не е констатирано развитие на активни ерозионни процеси. За следващия ревизионен период не са проектирани специални противоерозионни мероприятия.

7. Сградно и пътно строителство

Не се предвижда строителство на нови сгради и пътища.

8. Противопожарно устройство

В горскостопанския план са посочени проектираните противопожарни мероприятия на територията на горите, общинска собственост, като извадка от общия план за защита на горските територии от пожари на ТП „ДГС Асеновград”.

Същите са проектирани съгласно Наредба №18 от 07.10.2015 година за устройство на горите и земите от горския фонд и Наредба № 8 от 11.05.2012 година за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Съгласно Наредба №8, кметовете на общини, райони, кметства и кметски наместници имат следните права и задължения:

1. Да организират, координират и провеждат, съгласувано с РСПБЗН и РДГ, мерките и мероприятията за пожарна безопасност по границите на населените места и в горските територии – собственост на общината или предоставени им за управление.

2. Да оказват съдействие на ГДПБЗН, ИАГ, ДП по чл. 163 от ЗГ и МОСВ при осъществяването на техните функции.

3. Да създават доброволни формирования за гасене на горски пожари по реда на Закона за защита при бедствия (ЗЗБ).

4. Да информират месното население за задълженията и мерките по защитата на горите от пожари и го оповестяват своевременно при възникването на горски пожар.

5. Имат правомощията дадени им със ЗЗБ.

Критериите които са определящи за пожарния клас на дадено насаждение са следните:

1. Иглолистни гори – с участие на иглолистни видове пет и повече десети. Разпределени са в три класа на пожарна опасност.

2. Широколистни гори – с участие на широколистни дървесни видове шест и повече десети. Разпределени са в три класа на пожарна опасност.

Освен вида на горите, за определяне на класа на пожарна опасност са взети под внимание следните показатели на насажденията:

- възраст;
- самоокастреност до определена височина;
- пълнота;
- степен на овлажняване на месторастенето;
- височина на тревната покривка;
- степен на покритие с подлес и неговият вид;
- мъртвия материал на земята и неговото количество.

Съгласно Методиката за определяне на класа на пожарна опасност, насажденията се разделят в три степени:

Таблица № 32

Вид на горите	Овлажняване на месторастенето		
	Много сухи, сухи, сухи до свежи	Свежи до сухи свежи	Свежи до влажни, влажни
иглолистни	1	2	3
широколистни	2	3	3

Горите собственост на община Садово се разделят по степени на пожарна опасност, по следния начин:

Таблица № 33

Степен на пожарна опасност	Общински гори (ха)	%
Първа	0.0	0.0
Втора	264.5	99.4
Трета	1.6	0.6
Всичко	266.1	100.0

Както е видно по-горе, горите от втора степен на пожарна опасност са с най-голямо процентно участие и обхващат 99.4% от общата площ на горите собственост на община Садово, следвани от горите трета степен на пожароопасност – 0.6%.

Противопожарни мероприятия:

1. Барьерни прегради

Това са просеки, почистени от растителност и растителни отпадъци. Барьерните прегради могат да бъдат и естествени прегради за огъня – реки, езера, скали и други, както и съоръжения, построени за други цели (пътища, напоителни канали, просеки за линейни съоръжения, голи ловни просеки и др.), отговарящи на посочените изисквания.

Широчината на барьерните прегради е 15 - 20 метра (без това да важи за естествените такива) и се залагат през 5 км в горски територии от I клас на пожарна опасност, през 10 км в горски територии от II клас на пожарна опасност и през 15 км в горски територии от III клас на пожарна опасност.

Планът предвижда поддържане на съществуващите барьерни прегради, като ежегодно преди пожароопасният сезон се извършват санитарни мероприятия по събиране и/или изнасяне на сухата и паднала маса и на други горими материали от тях и на отстояние 2 м около тях. Забранява се оставянето на изсечена храстова растителност във всички линейни обекти.

Планът не предвижда изграждането на нови барьерни прегради. Като барьерни прегради следва да се разглеждат всички пътища за противопожарна техника в т.ч. пътища с асфалтово покритие, камионни, както и реките с постоянен воден поток.

На територията на общинските горски територии няма съществуващи барьерни прегради. Планът не предвижда изграждането на нови барьерни прегради.

2. Лесокултурни прегради

Това са просеки, почистени от растителност и растителни отпадъци, отговарящи на следните изисквания.

Широчината на лесокултурните прегради е 6–15 м и се залагат през 2 км в горските територии от I клас на пожарна опасност, през 2 до 5 км в горските територии от II клас на пожарна опасност и през 5 до 7 км в горски територии III клас на пожарна опасност. Съчетават се с минерализовани ивици (особено автомобилни и тракторни пътища, като на ширина от 1.5 до 3.0 м се отстранява чима, или горската покривка до минералния слой).

На територията на общинските горски територии няма съществуващи лесокултурни прегради. Не е проектирано изграждане на нови лесокултурни прегради.

3. Минерализовани ивици

Това са незалесени ивици, където растителната покривка е отстранена до минералния слой.

Минерализованите ивици се залагат по средата на барьерни и лесокултурни прегради, по периферията на горските територии откъм страната на пожарния риск в комбинация със санитарни ивици и самостоятелно около постоянни нелинейни обекти в горските територии, ж.п. линиите и републикански пътища, както и около местата за спиране и паркиране, къмпинги, лагери и др.

Проектират се и се изграждат в горските масиви с цел да спират разпространението на низови пожари с малка интензивност около обекти в горите и недопускане на такива, а по периферията на гората – да спират преминаването на пожари от незалесените територии.

По реда на наредба по чл. 138, ал.1 от Закона за горите се проектират минерализовани ивици около временни обекти в горските територии.

Широчината на минерализованите ивици е:

- от 1.5 до 3.0 метра в случаите, когато са по средата на барьерни и лесокултурни прегради, около постоянни нелинейни обекти в горските територии, ж.п. линии и републикански пътища.

- от 3.0 до 6.0 метра в случаите когато са по периферията на горските територии, граничещи с пасища и земеделски територии.

Планът не предвижда изграждането на минерализовани ивици на територията на общинските горски територии.

4. Санитарни ивици

Това са ивици, почистени от суха маса, паднали дървета и други растителни отпадъци по краищата на горските територии и от двете страни на републиканските пътища и ж.п. линии.

В иглолистни гори се прилагат и окастряне на клоните на височина до 2 метра. В незалесените площи санитарните ивици представляват окосените и почистените площи.

Широчината на санитарните ивици е не по-малко от 10 м.

Не е проектирано поддържане и изграждане на санитарни ивици.

5. Пътища за движение на противопожарни автоцистерни.

Изискванията към пътищата за движение на противопожарни автоцистерни са:

- надлъжен наклон не по-голям от 17 градуса (30%), напречен наклон 6%, обща товарносимост 18 т, натоварване на ос 14 т, ширина на платното минимум 5.5-6 м;

- на всеки 300 – 500 м се предвижда уширение на платното до 6-7 м, което служи за разминаване на автоцистерните, когато това не е възможно при съществуващата ширина на платното. На всеки 3-5 км при липса на подходящи места се проектира площадка за обръщане с размер 12 x 12 м;

- не се проектират за движение на пп автоцистерни пътища без изход с дължина по-голяма от 500 м;

- гъстотата на пътната мрежа, използвана за движение на противопожарни автоцистерни минимум 0.5 км/100 ха за всеки стопански участък.

На картите за противопожарни мероприятия с червена непрекъсната линия са означени пътищата за движение на противопожарната техника, общата им дължина е 43 км в т.ч. асфалтови и земни пътища.

Не се предвижда изграждане на нови пътища.

6. Водоизточници за нуждите на опазване и защита на горите от пожари

Изискванията към водоизточниците, използвани за нуждите на опазването и защитата на горските територии от пожари са:

- обем – минимум 40 куб.м, площадка за разполагане на автоцистерната 12x12 м, вертикално разстояние от водното ниво до пътя, върху който е разположена автоцистерната не повече от 5 м, отстояние от горските масиви, които е предназначен да обслужва до 5 км;

- гъстота на водоизточниците минимум 5 бр. по 40 куб. м за всеки стопански участък с площ 2000 – 3000 ха и клас на пожарна опасност на насажденията II-ри и III-ти;

Ако съществуващата гъстота е по-малка от посочената, се проектира изграждането на нови водоизточници, които могат да бъдат:

- вирове, които се оформят на подходящи места по реките (в близост до мостове, бродове и т.н.);

- резервоари от различен тип, изградени или поставени на удобни места покрай пътищата за движение на противопожарните автоцистерни;

- противопожарни кранове, монтирани във вилни зони, курортни местности, населени места с водопроводна мрежа и разположени в близост до горските територии.

Планът предвижда направата на нов мост и реновиране на един от водоемите - Отдел „85” подотдел „5” (нов водоем) и до отдел „165” подотдел „ж” (реновиране на стар водоем), както и поддръжка на съществуващите подходи в добро състояние.

На картата площадките за пълнене са отбелязани с правоъгълник в червен цвят. Освен естествените водоизточници (реки, язовири), като такива могат да се използват и всички хидранти в населените места.

7. Стационарни наблюдателни пунктове – автоматизирана системи или с пожарнаблюдатели

Проектират се и се изграждат на места, където могат да се наблюдават поне 1000-1500 ха горски територии от първи клас на пожарна опасност или 2500-3000 ха от втори клас, като се дава приоритет на автоматизирани системи за наблюдение и откриване на горски пожари.

От една кула се предвижда за наблюдение окръжност с радиус до 15 км.

По възможност се използват и съществуващите телевизионни кули, ретранслатори, съоръжения на мобилни оператори, метеорологични станции или други подходящи за целта постройки с друго основно предназначение, като задължително се означават и на картите по противопожарно устройство.

Не е предвидено изграждането на нови наблюдателни кули.

Телефонни постове има във всяко населено място, като за осъществяване на комуникация и предупреждение за пожар може да се разчита и на мобилни телефони.

8. Табели и билбордове с противопожарно съдържание

Проектира се поставяне на табели и билбордове с противопожарно съдържание на подходящи места покрай населени места, вилни зони и курорти местности, места за паркиране, отпих и палене на

огън в горските територии или в непосредствена близост до тях, на входовете в по-големи горски масиви независимо от класа на пожарна опасност.

Покрай пътища в зависимост от класа на пожарна опасност табели и билбордове с противопожарно съдържание се разполагат, както следва:

- за първи клас на пожарна опасност на всички кръстопътища и поне по една табела на всеки 3 -5 км;

- за втори и трети клас на пожарна опасност на по-важните кръстопътища и поне по една табела на всеки 5 – 7 км;

Предвидено е да се поставят нови 5 бр. табели.

9. Места за палене на огън

Устройството им е съгласно изискванията на наредбата по чл. 138, ал. 1 от Закона за горите.

Не са предвидени места за палене на огън.

10. Противопожарни депа

Оборудването им е съгласно наредбата по чл. 138, ал. 1 от Закона за горите. Броят и местата им се съобразяват с броят гасачи, които трябва да бъдат обезпечени, но за всеки стопански участък трябва да има минимум едно депо.

Депата се устройват в седалищата на ДГС/ДЛС, УОГС, общински и други структури, горски пунктове, стопански и жилищни сгради, по възможност в близост до пожароопасните насаждения. Където няма подходящи за целта помещения, се предвижда изграждането на специализирани противопожарни депа.

Планът не предвижда изграждане на нови депа, а само поддържането на съществуващото в гр. Садово.

В тези депа има налични моторни триони, железни гребла, мотики, лопати, електрически фенер, гръбни пръскачки, брадви, кирки, съдове за питейна вода, кофи, тупалки и косери.

Всяко противопожарно депо трябва да бъде оборудвано, както следва:

Гръбна пръскачка	4 бр.
Кофа за вода	4 бр.
Лопати	10 бр.
Брадви	3 бр.
Кирки	3 бр.
Тупалки гумени	15 бр.
Съд с 200 л. вода	1 бр.
Моторни триони	2 бр.
Мотики	5 бр.
Съдове за питейна вода	5 бр. x 10 литра
Железни гребла	5 бр.
Моторна помпа	1 бр.
Електрически фенери	5 бр.
Защитни облекла	3 бр/за10 год. на 1 човек
Радиостанции	4 бр.

*Забележка:

1. Моторните помпи се оборудват с 200 м шлангове, снабдени със струйници.

2. Личните предпазни средства и защитните облекла са съобразени с броя на участниците в специализирани групи от служители и работници за действия при гасене на пожар в горските територии по чл.14, ал.2, т.5 и по чл.40, т.2. и да се предвидят за закупуване през три години.

11. Хеликоптерни площадки за нуждите на опазването и защитата на горските територии от пожари.

Хеликоптерните площадки се проектират да отговарят на следните изисквания: диаметър на площадката най-малко 45 м (включително зоната за приземяване и излитане, зоната излитане и краен етап на подхода за кацане, зоната за безопасност и зоната свободна от препятствия), общ наклон на площадката не по-голям от 3%, неравности по повърхността всяка с наклон не по-голям от 5%. Всички обекти, на разстояние до 320 м извън периметъра на площадката трябва да бъде с височина $H < L/7$,

където L е отстоянието им от края на площадката. Не се допуска наличие на препятствия по площадката (напр. камъни, клони др. подобни). Не се проектира изграждането на площадки върху глинести и пясъчливи почви. На картите до площадката се записват и географските координати на нейния център.

Не се предвижда изграждане и оборудване на нови площадки за авиационна техника.

12. Маршрути за патрулиране

За нуждите на опазването и защитата на горските територии от пожари се проектират маршрути за пеша, конни или моторизирани патрули.

В горите от първи и втори клас на пожарна опасност маршрутите се проектират с такава дължина, че да осигурят на патрулиращите в рамките на деня, поне 5-7кратно преминаване на патрула покрай избраните за наблюдение пожароопасни обекти или горски територии, а в горите от трети клас на пожарна опасност - 3-5кратно.

Конкретният избор на трасето на маршрута се съобразява с повишения риск от пожари в близост до постоянните обекти в горите или други обекти по тяхната периферия, както и с възможността да се осигури максимална видимост към контролираните горски територии.

Не се предвижда маршрутно патрулиране.

13. Бариери на горските автомобилни пътища

На всички горски автомобилни пътища, които не са за обща употреба и водят в горски масиви от първи клас на пожарна опасност, могат да се проектират и поставят бариери, за ограничаване достъпа във вътрешността на горите при висока текуща пожарна опасност.

Не се предвижда изграждането на бариери на горските автомобилни пътища.

14. Други противопожарни съоръжения

За нуждите на опазването и защитата на горските територии от пожари могат да се проектират и други противопожарни мерки и съоръжения, съобразени със спецификата и нуждите на конкретните горски територии или обект в тях.

Не са предвидени други противопожарни съоръжения.

9. Стойност на планираните лесокултурни и технически мероприятия.

За изпълнението през десетилетието на проектираните лесокултурни и технически мероприятия ще са необходими следните средства (окупирани):

а) лесокултурни		Общо
закупуване на фиданки в т.ч.: - едроразмерни	2900бр. x 1=40 лв./бр= 4060.00 лв	4060.00 лв.
- почвоподготовка в т.ч.: - пълна оран (вкл. изкореняване, дупки тр.свредел)	7.2ха x 3150 лв/ха= 22680.00 лв	22680.00 лв.
- залесяване в т.ч.: - в зрели (след гола)	7.2ха x 1090.00 лв. = 7848.00 лв.	7848.00 лв.
Всичко лесокултурни:		34588.00 лв.
г) за противопожарни мероприятия, в т.ч.: - табели с противопожарно съдържание		100.00 лв.
Общо		34688.00лв

Общата стойност на всички проектирани в този план мероприятия за десетилетието е 34 688.00 лв. или ежегодно по около 3 469 лв.

Цените на лесокултурните мероприятия са средни цени за ЮЦДП Смолян към 01.01.2021 година.

ГЛАВА VIII

Очаквано въздействие на планираните горскостопански мероприятия върху предмета и целите на защитените зони по Закона за защитените територии и Закона за биологично разнообразие

Увод

В горите собственост на община Садово попадат четири защитени зони по чл. 3, ал.1, т.1 от Закона за биологичното разнообразие – Защитена зона „BG0000194 Река Чая”, Защитена зона „BG0000437 Река Черкезица”, Защитена зона „BG0000578 Река Марица”, по Директива за местообитанията и „BG0002081 Марица-Първомай“, по Директива за птиците.

Общата площ на горската територия собственост на община Садово, попадаща в зоните, е 22.3 ха.

Целта на създаването е:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

В настоящата глава ще се разгледат горските територии, собственост на община Садово, включени в Натура 2000.

Общинските горски територии в четрите зони имат следните площи:

Зона	Горски територии(ха)
BG0000194 „Река Чая”	0.7
BG0000437 „Река Черкезица”	3.7
BG0000578 „Река Марица”	17.9
BG0002081 „Марица-Първомай”	3.6

Основни принципи при проектирането и извеждането на горскостопанските мероприятия в защитените зони

Проектираните мероприятия и стопанисването в горските територии, попадащи в горските типове природни местообитания в границите на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие са насочени към поддържане или възстановяване на тяхното благоприятно състояние, чрез използване на лесовъдски системи, които толерират местните растителни видове; забрана за залесяване с чужди видове и/или произходи, както и залесяване на естествените открити пространства в местообитанията, ограничаване на нискостъблено и едновъзрастно стопанисване на горите; съхраняването на характерните за местообитанието дървесни видове и произходи при провеждане на лесовъдските дейности, трансформация на горскостопанските дейности от едроплощни към дребноплощни, поддържане на мъртва дървесина от 8 до 10 % от запаса на насажденията, с изключение на насаждения от първи и втори клас на пожароопасност, запазване на дървета с храпуци, единични и групи от стари дървета, проектиране и прилагане на природосъобразни технологии при провеждане на горскостопанските дейности, запазване целостта на ландшафта при планиране на горски пътища и на съпровождащата горскостопанската дейност инфраструктура, поддържане на зони около постоянните водни течения с ширина не по-малка от 15 метра, в които не е проектирано провеждането на сечи или е проектирано да се провеждат с интензивност не по-голяма от 5 % от запаса на насажденията.

1. Защитена зона BG0000194 „Река Чая”

Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите).

Заповед No.РД-688 от 25.08.2020 г. на министъра на МОСВ, бр. 80/2020 на Държавен вестник

Тази защитена зона обхваща територии в землището на с. Катунца.

В нея попадат следните отдели и подотдели:

412: 8;

с обща площ от 0.7 ха.

Не са планирани сечи и залесявания.

2. Защитена зона BG0000437 „Река Черкезица”

Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите).

Документи за обявяване - Одобрена с решение на Министерски съвет: Решение № 122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник.

Тази защитена зона обхваща територии в землището на село Богданица.

В нея попадат следните отдели и подотдели: 410:ч,ш, я, 11;

с обща площ: 3.7 ха.

Не са планирани сечи и залесявания.

3. Защитена зона BG0000578 „Река Марица”

Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите).

Документи за обявяване - Одобрена с решение на Министерски съвет: Решение № 122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник.

Тази защитена зона обхваща територии в землищата на: с. Милево, с. Поповица и с. Селци.

В нея попадат следните отдели и подотдели: 405:и, 1, 2, 4, 6; 406:о-с, 6, 20; 407:з, к, н;

с обща площ: 17.9 ха.

Предвидена е гола сеч в подотдел 407: з на площ от 0.9 ха.

Планирано е залесяване след гола сеч на тополов култивар с площ от 6.5 ха отново с тополов култивар I-214. Почвоподготовката ще бъде пълна оран и орни пояси с тракторна тяга.

4. Защитена зона BG0002081 „Марица-Първомай”

Директива 79/409/ЕЕС - съхранение на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците)

Документи за обявяване:

1. Обявена за защитена зона със Заповед № РД-909 от 11.12.2008 г., бр. 13/2009 на Държавен вестник.

Цели на обявяване:

1. Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

2. Възстановяване на местообитания на видове птици по т. 2, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Тази защитена зона обхваща територии в землищата на: с. Милево и с. Селци.

В нея попадат следните отдели и подотдели: 405:и, 4; 407:з;

с обща площ: 3.6 ха

Предвидена е гола сеч в подотдел 407: з на площ от 0.9 ха.

Не е планирано залесяване.

5. Горски територии, обявени по реда на Закона за защитените територии

Природна забележителност „ФОСИЛНИ НАХОДКИ“ (Код в регистъра: 276).

Документи за обявяване:

1. Обявена за природна забележителност със Заповед № 36 от 11.01.1968 г., бр. 43/1968 на Държавен вестник.

Цели на обявяване:

1. Опазване на вкаменелости от хоботни бозайници, отдели и подотдели: 402:а, м, р,с; 403:а-г, з,и, м, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 404:а, г, ж,з, л,м, ч, я, г1, 2, 4; 406:о-с, 6, 20; 407:з, к,л, н; 408:а,б, г-е, и-к, м-р, 1, 2, 7, 8, 16; 410:к, н-р, т-ф, ч,ш, я, 9, 10, 11, 13;

с обща площ: 182.5 ха.

Проектирани мероприятия:

Гола сеч

Голите сечи са възобновителни сечи с последващо възобновяване. Те се провеждат в тополовите гори, както и в насаждения, определени за нискостъблено стопанисване.

Гола сеч е планирана на площ от 1.6 ха. Сечта е предвидена в следните стопански класове – Тополов (Т) и Акациев (А).

Общият добив проектиран с гола сеч е в размер на 190 куб. метра без клони.

Прореждания

Прорежданията са предвидени на обща площ 118.2 ха с материален добив от 1200 куб.м. (без клони).

Пробирки

Пробирките са проектирани на площ от 20.5 ха с материален добив 145 куб.м. (без клони).

Планирано е залесяване:

- след гола сеч (в топови култури) е планирано залесяване с топов култивар I-214 почвоподготовка ще бъде пълна оран и орни пояси с тракторна тяга на обща площ от 7.2 ха.

Таблица № 34
Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта

Стопански клас	постепенна	в т.ч. п ф1	в т.ч. п ф2	В и д на възобновителната сеч						изборна	гола	гола на м.площи	Общо	%
				в т.ч. п оф	постеп. на м.п.	постеп. котлов.	групово постеп.	неравн. постеп.	групово изборна					
х е к т а р и														
Защитни и специални функции														
Акации														
Площ, ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9	-	0.9	56.2
Полз.без кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-	40	21.1
Полз.с кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	-	45	20.9
Тополов														
Площ, ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7	-	0.7	43.8
Полз.без кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	150	78.9
Полз.с кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	170	-	170	79.1
Всичко Защитни и специални функции														
Площ, ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.6	-	1.6	100.0
Полз.без кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	190	-	190	100.0
Полз.с кл., куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	215	-	215	100.0

Таблица № 35

Размер на ползването по насока, вид на сечта, площ и запас, по стопански класове, функционални групи и общо

Насока на стоп. Стопански класове и функционални групи	ВЪЗОБНОВЯВАНЕ		О Т Г Л Е Ж Д А Н Е				СЕЛЕКЦ. ЗА ТРАНСФОРМАЦИЯ ТЕХНИЧЕСКА							Общо	% отгл.на подрост	изс.на подл./хр	
	Възобн. сечи	осветл. (осв.к.)	прч	прр	прб линейно- селекц.	Общо	селек- ционна	транс- формация	Изборно прр	Техн. сечи	сани- тарна	прину- дителна					
превърщане (пр)																	
Дъбов СрН П																	
СтФ	ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ЗФ и СпФ	ха	-	-	-	118.2	20.5	-	138.7	-	-	-	-	-	-	138.7	98.9	-
	куб.м	-	-	-	1200	145	-	1345	-	-	-	-	-	-	1345	87.6	-
Всичко	ха	-	-	-	118.2	20.5	-	138.7	-	-	-	-	-	-	138.7	98.9	-
	куб.м	-	-	-	1200	145	-	1345	-	-	-	-	-	-	1345	87.6	-
нискостъблени (нис)																	
Акациев																	
СтФ	ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ЗФ и СпФ	ха	0.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9	0.6	-
	куб.м	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	2.6	-
Всичко	ха	0.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9	0.6	-
	куб.м	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	2.6	-
тополови (топ)																	
Тополов																	
СтФ	ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	куб.м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ЗФ и СпФ	ха	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7	0.5	-
	куб.м	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	9.8	-
Всичко	ха	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7	0.5	-
	куб.м	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	9.8	-
Общо	ха	1.6	-	-	118.2	20.5	-	138.7	-	-	-	-	-	-	140.3	100.0	-
	куб.м	190	-	-	1200	145	-	1345	-	-	-	-	-	-	1535	100.0	-

Общи бележки

Горскостопанския план на община Садово на територията на ТП „ДГС Асеновград“ е изготвен от лесоустройствена група при „Силва 2003“ ООД гр. София, на база инвентаризацията на ТП „ДГС Асеновград“, извършена през 2020 г.

Горскостопанските карти са изготвени въз основа на КВС към 31.12.2019 г, топографски планшети в мащаб М 1:10 000 и аерофотоснимки, заснети през 2016 и 2017 година.

Теренно–проучвателните работи са извършени в периода от 15 юни 2019 г. до 30 ноември 2019 година.

Запасът на насажденията и културите е определен по възприетите опитни таблици съгласно Наредба №18 за инвентаризация и планиране в горски територии, както следва:

Бял бор семенен	- Тюрин
Черен бор семенен	- Недялков
Бял бор култури	- Кръстанов и др.
Черен бор култури	- Цаков
Ела, дуглазка	- Шиков
Смърч	- Тюрин
Акация, гледичия	- Георгиев
Бреза	- Тюрин
Върба	- Георгиев
Габър семенен	- Армашеску
Дъб семенен	- Вименауер
Дъб издънков	- Шустов
Червен дъб	- Кръстанов, Христов
Келяв габър	- Георгиев
Липа семенна	- Армашеску и др.
Липа издънкова	- Матеев, Мотин
Бук, габър издънкови	- Недялков и др.
Топола	- Кръстанов и др.
Ясен	- Вименауер
Явор, шестил	- Герхард

Запасите са изчислени по средна височина на насажденията от 3 метра включително и нагоре.

Запасът на хектар е закръглен до 1 куб.м, а на цялата площ – до 50 куб.м на 5 куб.м, а над 50 куб. м – на 10 куб.м.

Инвентаризацията е извършена на типологична основа, съгласно „Класификационна схема на типовете горски месторастения в Р България“ от 2011 година.

На работните ведомости събленият запас е без клони и с клони, а при наличие на проектирани сечи, е показан вероятният добив сортименти.

Горскостопанският план влиза в сила от 01.01.2023 г. след утвърждаването му от Директора на РДГ Пловдив и ще бъде в сила до 31.12.2032 г.

Управител:
инж. Пламен Драголов